

Oslo

Kommunerevisjonen

Rapport 15/2024

Eierskapskontroll av Nasjonalt kommune- samarbeid for 110-sentralene IKS

2024

Integritet og verdiskaping

Siste publikasjoner fra Kommunerevisjonen i Oslo

Kommunerevisjonens rapporter i 2024

Rapport 1/2024	Vedlikehold og fornyelse av vann- og avløpsnettet
Rapport 2/2024	Eierskapskontroll av Oslobolig AS
Rapport 3/2024	Grønne anskaffelser – klima- og miljøkrav
Rapport 4/2024	Regnskapsrevisjonen 2023 – Oppsummering av utvalgte undersøkelser
Rapport 5/2024	Økonomisk stønad til store barnefamilier
Rapport 6/2024	Spesialpedagogisk hjelp til barn under opplæringspliktig alder Bydel Grorud og Bydel Ullern
Rapport 7/2024	Overordnet styring og koordinering av overvannshåndtering
Rapport 8/2024	Næringsetatens kontroll av skjenkesteder
Rapport 9/2024	Kontraktsoppfølging helse og omsorg
Rapport 10/2024	Grønn material- og energibruk i nybygg
Rapport 11/2024	Teknisk informasjonssikkerhet i Elvia AS
Rapport 12/2024	Ytringskultur i Oslo kommune
Rapport 13/2024	Byråders habilitet
Rapport 14/2024	Kontraktsoppfølging i Fornebubanen

Forord

Denne rapporten er et resultat av en kontroll av eierstyringen i Nasjonalt kommunesamarbeid for 110-sentralene IKS.

Kontrollen er forankret i kontrollutvalgets vedtak av 29. januar 2024 (sak 10) og tilhører området eierskapskontroll i *Plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll 2024–2028*, som bystyret vedtok den 19. juni 2024 (sak 173).

Eierskapskontroll er en lovpålagt oppgave for Oslo kommune. Eierskapskontroll er definert slik i kommuneloven § 23-4:

Eierskapskontroll innebærer å kontrollere om den som utøver kommunens eller fylkeskommunens eierinteresser, gjør dette i samsvar med lover og forskrifter, kommunestyrets eller fylkestingets vedtak og anerkjente prinsipper for eierstyring.

Eierskapskontroller i Oslo kommune gjennomføres etter gjeldende standard for eierskapskontroll i kommuner og fylkeskommuner i Norge (RSK 002).

Prosjektet er gjennomført av seniorrådgiverne Annette Birkeland og Cecilie Karlsen, med sistnevnte som prosjektleder.

Vi vil takke brannsjefen i Oslo, Byrådsavdeling for miljø og samferdsel, Byrådsavdeling for kultur og næring og NKS110 IKS for nødvendig bistand i løpet av prosjektet.

9. oktober 2024

Morten Andreas Engebretsen
ass. avdelingsdirektør

Cecilie Karlsen
seniorrådgiver

Innhold

Hovedbudskap.....	5
Sammendrag	5
1 Innledning	8
1.1 Bakgrunn.....	8
1.2 Formål og problemstillinger	8
1.3 Avgrensninger	8
1.4 Vurderingskriterier	9
1.5 Metodisk tilnærming og gjennomføring	9
1.6 Rapportens oppbygging.....	10
2 Om NKS110 IKS.....	11
3 Oslo kommunes eierstyring av NKS110 IKS.....	13
3.1 Eierskapsmelding	13
3.2 Opplysningsplikt overfor bystyret	13
3.3 Selskapsavtale	14
3.4 Representantskapets sammensetning og myndighet.....	14
3.5 Gjennomføring av representantskapsmøter	16
3.6 Styrevalg	18
3.7 Mål for selskapet, kontaktmøter og rapportering.....	19
3.8 Selskapets samfunnsansvar	20
4 Kommunerevisjonens konklusjoner og anbefaling	22
4.1 Konklusjoner	22
4.2 Anbefaling.....	22
5 Uttalelser til rapporten og Kommunerevisjonens vurdering av disse.....	23
5.1 Byråden for kultur og næring	23
5.2 Byråden for miljø og samferdsel	24
5.3 Brannsjefen.....	24
Referanser	25
Vedlegg 1 Vurderingskriterier	26
Vedlegg 2 Uttalelse fra byråden for kultur og næring.....	39
Vedlegg 3 Uttalelse fra byråden for miljø og samferdsel	41
Vedlegg 4 Uttalelse fra brannsjefen	44

Hovedbudskap

Kommunerevisjonen har undersøkt om Oslo kommunes eierinteresser i Nasjonalt kommunesamarbeid for 110-sentralene IKS er utøvd i samsvar med bystyrets vedtak og forutsetninger, lover og etablerte normer for god eierstyring. Brannsjefen i Oslo har vært kommunens eierrepresentant i undersøkelsesperioden, fra 2021 til og med juni 2024.

Kommunerevisjonens vurdering er at eierskapsutøvelsen på mange områder samsvarer med de undersøkte kravene og føringene for god eierskapsutøvelse. Kontrollen viser samtidig at det er mangler og svakheter ved kommunens eierskapsutøvelse. Manglene er blant annet knyttet til informasjon til bystyret om selskapet og offentlighet om representantskapsmøter. Det interkommunale selskapet var heller ikke omtalt i kommunens eierskapsmelding.

Sammenheng

Nasjonalt kommunesamarbeid for 110-sentralene IKS (NKS110 IKS) er et interkommunalt selskap stiftet i 2021 av flere kommuner og interkommunale selskaper. Selskapets formål er å ivareta deltakernes behov, plikter og oppgaver vedrørende anskaffelse, implementering, forvaltning og drift av felles oppdragshåndteringsverktøy, teknisk infrastruktur og andre relevante datasystemer for 110-sentralene. Et oppdragshåndteringsverktøy er et beslutningsstøtteverktøy for 110-sentralene for blant annet utalarming av mannskap og flåtestyring av biler og ressurser. I tillegg arbeider selskapet med anskaffelse av ny kommunikasjonsløsning. Oslo kommunes eierandel i selskapet utgjør 13 prosent.

Formålet med eierskapskontrollen er å informere kontrollutvalget og bystyret om kommunens utøvelse av eierstyring i det interkommunale selskapet og eventuelt bidra til forbedring av eierskapsutøvelsen.

Problemstillingen for eierskapskontrollen er:

- Utøves kommunens eierinteresser i Nasjonalt kommunesamarbeid for 110-sentralene IKS i samsvar med bystyrets vedtak og forutsetninger, aktuelle lovbestemmelser og etablerte normer for god eierstyring?

Problemstillingen besvares ved å undersøke blant annet om eierne, i dette tilfellet Oslo kommune, har

- ivaretatt kravene i IKS-loven, kommuneloven og eventuell annen relevant lovgivning og kommunale vedtak, blant annet ved etablering av selskapsavtale og gjennomføring av møter i representantskapet, valg av styre mv.
- satt klare resultatmål og andre mål for selskapet
- fulgt opp at selskapet ivaretar sitt samfunnsansvar
- sikret seg nødvendig informasjon om selskapet gjennom rapportering
- ivaretatt sin informasjonsplikt overfor bystyret
- ivaretatt eventuelle andre særskilte føringer vedrørende selskapet fra bystyret

Kontrollen bygger på utfylt egenerklæring og relevant dokumentasjon fra kommunens eierrepresentant, Byrådsavdeling for miljø og samferdsel og NKS110 IKS og informasjon fra offentlige registre og selskapets nettsider. Byrådsavdeling for kultur og næring har besvart spørsmål i brev. Vi har i tillegg intervjuet eierrepresentanten, brannsjefen i Oslo.

Sentrale vurderinger

Eierskapsmelding

NKS110 IKS var ikke omtalt i kommunens eierskapsmelding (2023). Dette er ikke i tråd med krav i kommuneloven. Mangel på informasjon om selskaper kommunen eier, kan begrense den politiske kontrollen med selskapene. Det gir risiko for at kommunens mål med eierskapet ikke oppnås.

Opplysningsplikt overfor bystyret

Det var en mangel at bystyret i perioden 2021–2023 ikke hadde mottatt egne orienteringer om selskapet.

Selskapsavtale

Selskapsavtalene er vedtatt av bystyret. Avtalene var i all hovedsak i samsvar med kravene.

Representantskapets sammensetning og myndighet

Det var ikke valgt to varamedlemmer for eierrepresentanten i samsvar med kravene i IKS-loven.

Representantskapet har i all hovedsak behandlet selskapets budsjett, økonomiplan, regnskap og andre saker i tråd med kravene. Selskapet har meldt fra til representantskapets medlemmer ved vesentlige budsjettavvik. IKS-et har utarbeidet årsregnskap og årsberetning i perioden. Som påpekt av revisor for 2022, skulle det vært utarbeidet et revidert budsjett i slutten av dette året.

Gjennomføring av representantskapsmøter

Selskapet avholder i all hovedsak representantskapsmøter i samsvar med kravene.

Fram til juni 2024 har møtedokumenter ikke vært tilgjengelige for offentligheten. Ettersom innkallinger mv. ikke har vært offentlig tilgjengelige, har selskapet ikke kunnet praktisere møteoffentlighet. Verken kontrollutvalget eller kommunerevisor i Oslo har blitt varslet om møtene i undersøkelsesperioden. Disse forholdene er ikke i tråd med kravene.

Styrevalg

Styrets sammensetning, kompetanse og kjønnsbalanse har vært i samsvar med kravene i undersøkelsesperioden. Det er ikke fullt ut tilfredsstillende at det ikke foreligger dokumentasjon av alle styrets egevalueringer. Kommunerevisjonen merker seg at eierrepresentanten har arbeidet aktivt for kjønnsbalanse og kompetanse i styret.

Mål for selskapet, kontaktmøter og rapportering

Mål og resultatmål for selskapet gikk fram av selskapsavtalene som ble lagt fram for bystyret. Eierrepresentantens kontakt med selskapet gjennom utøvelsen av rollen som leder for representantskapet er i tråd med kommunens forventninger. Eierrepresentanten har fått nødvendig rapportering fra selskapet. Informasjon fra og om selskapet er blitt formidlet til Byrådsavdeling for miljø og samferdsel i møter og via Brann- og redningsetatens årsberetninger.

Selskapets samfunnsansvar

Eierrepresentanten har fulgt opp sider ved selskapets samfunnsansvar i undersøkelsesperioden. Selskapet har ikke hatt et etisk regelverk i undersøkelsesperioden, men selskapet har i perioden 2021 til høsten 2023 hatt én ansatt. Selskapet synes å ha iverksatt tiltak for å hindre misligheter og korrupsjon og har et avklart forhold til anskaffelsesloven.

Selskapet har ikke hatt planer og/eller systemer for HMS-arbeid, men har i undersøkelsesperioden som nevnt hatt svært få ansatte. Selskapet synes å være bevisst sitt ansvar for miljø og likestilling. Kommunerevisjonen anser at det var lagt til rette for at selskapet skal ha en god sikkerhetskultur.

Anbefalinger

Kommunerevisjonen anbefaler at eierrepresentanten og aktuelle byråder vurderer tiltak basert på eierskapskontrollens vurderinger og konklusjoner.

Uttalelser til rapporten

Kommunerevisjonen har mottatt uttalelser til rapporten fra byråden for kultur og næring, byråden for miljø og samferdsel og eierrepresentanten. Uttalelsene er sammenfattet og vurdert i kapittel 5. Byrådene og eierrepresentanten har varslet tiltak som er relevante for anbefalingen.

1 Innledning

1.1 Bakgrunn

Nasjonalt kommunesamarbeid for 110-sentralene IKS (NKS110 IKS) er et interkommunalt selskap stiftet i 2021. Selskapets formål er å ivareta deltakernes behov, plikter og oppgaver vedrørende anskaffelse, implementering, forvaltning og drift av felles oppdragshåndteringsverktøy, teknisk infrastruktur og andre relevante datasystemer. Et oppdragshåndteringsverktøy er et beslutningsstøtteverktøy for 110-sentralene for blant annet utalarmering av mannskap og flåtestyring av biler og ressurser. Selskapets formål er også å ivareta deltakernes behov for felles opplæring og håndtering av disse systemene for alle 110-sentralene. I tillegg arbeider selskapet med anskaffelse av en ny kommunikasjonsløsning. Se kapittel 2 for nærmere informasjon om selskapet og Oslo kommunes rolle i dette.

1.2 Formål og problemstillinger

Eierskapskontrollens formål er å informere kontrollutvalget og bystyret om kommunens utøvelse av eierstyring i det interkommunale selskapet og eventuelt bidra til forbedring av eierskapsutøvelsen.

Problemstillingen for eierskapskontrollen er:

- Utøves kommunens eierinteresser i Nasjonalt kommunesamarbeid for 110-sentralene IKS i samsvar med bystyrets vedtak og forutsetninger, aktuelle lovbestemmelser og etablerte normer for god eierstyring?

Problemstillingen besvares ved å undersøke blant annet om eierne, i dette tilfellet Oslo kommune, har

- ivaretatt kravene i IKS-loven, kommuneloven og eventuell annen relevant lovgivning og kommunale vedtak, blant annet ved etablering av selskapsavtale og gjennomføring av møter i representantskapet, valg av styre mv.
- satt klare resultatmål og andre mål for selskapet
- fulgt opp at selskapet ivaretar sitt samfunnsansvar
- sikret seg nødvendig informasjon om selskapet gjennom rapportering
- ivaretatt sin informasjonsplikt overfor bystyret
- ivaretatt eventuelle andre særskilte føringer vedrørende selskapet fra bystyret

1.3 Avgrensninger

Kontrollen avgrenses til eierskapsutøvelsen. Dette innebærer at det som gjelder selskapets daglige drift mv., faller utenfor kontrollen, herunder selskapets anskaffelser.

Byrådet etablerte 19. oktober 2023 *Handlingsplan for å styrke rekruttering av ledere, ansatte og styremedlemmer med minoritetsbakgrunn 2023–2027* (sak 1097). Kommunerevisjonen har ikke lagt handlingsplanen til grunn ettersom undersøkelsesperioden ikke omfatter tidspunktet for IKS-ets styrevalg i 2024.

1.4 Vurderingskriterier

Kriteriene i eierskapskontrollen er basert på

- kommuneloven
- lov om interkommunale selskaper (IKS-loven)
- byrådssak 112/23 *Eierskapsmelding for Oslo kommune 2023* og bystyrets vedtak ved behandlingen av denne (bystyresak 295/23)
- byrådssak 273/11 *Oslo kommunes prinsipper for god eierstyring av aksjeselskaper*, tatt til orientering av bystyret 25.04.2012 (sak 98)
- bystyresak 67/99 *Byrådets tertialrapportering til bystyret*, behandlet av bystyret 17. februar 1999
- selskapsavtale mellom eierne om Nasjonalt kommunesamarbeid for 110-sentralene IKS

Kriteriene og utledningen av dem er beskrevet i vedlegg 1.

1.5 Metodisk tilnærming og gjennomføring

Kontrollen er gjennomført i tråd med standard for eierskapskontroll i kommuner og fylkeskommuner i Norge (RSK 002) utarbeidet av NKRF. NKRF er et kompetanseorgan for kontroll og revisjon av kommunal sektor. Undersøkelsesperioden har hovedsakelig vært fra og med 2021 til og med mai 2024.

Oppstartsbrev ble sendt 23. mai 2024 til henholdsvis brannsjefen i Oslo som kommunens eierrepresentant i selskapet, byråden for miljø og samferdsel, byråden for kultur og næring og til selskapets styre. Det ble avholdt oppstartsmøte med brannsjefen og Byrådsavdeling for miljø og samferdsel 10. juni 2024. Datainnsamlingen foregikk hovedsakelig i mai-juni 2024. Våre foreløpige vurderinger ble presentert for byrådsavdelingen og eierrepresentanten i møte 13. september 2024.

Kontrollen er gjennomført ved å hente inn utfylt egenerklæring og relevant dokumentasjon fra kommunens eierrepresentant, Byrådsavdeling for miljø og samferdsel og NKS110 IKS. Dokumentasjonen har blant annet vært selskapsavtaler, innkallinger og protokoller fra representantskapsmøter, årsberetninger og årsregnskap mv. Vi har også hentet ut informasjon om selskapet fra Brønnøysundregistrene (foretaksregisteret) og fra selskapets nettsider. Byrådsavdeling for kultur og næring har besvart spørsmål i brev. Vi har i tillegg intervjuet eierrepresentanten.

Faktabeskrivelsen er verifisert av de kontrollerte. Rapporten har vært underlagt intern kvalitetssikring i Kommunerevisjonen. Brannsjefen kom i e-post av 3. oktober 2024 med innspill som gjorde at vi la til litt informasjon i 3.5.2. Dette har ikke ført til endringer i vurderinger eller konklusjon. Samlet sett mener vi at faktabeskrivelsen gir et tilfredsstillende grunnlag for Kommunerevisjonens vurderinger og konklusjoner.

1.6 Rapportens oppbygging

I kapittel 2 gir vi bakgrunnsinformasjon om NKS110 IKS og Oslo kommunes eierskap i selskapet. Kapittel 3 er rapportens hoveddel, med presentasjon av fakta og vurdering av de enkelte vurderingskriteriene for eierskapsutøvelsen. I kapittel 4 framgår Kommunerevisjonens konklusjoner i eierskapskontrollen. I kapittel 5 har vi oppsummert og vurdert vesentlige momenter i uttalelsene fra byråden for kultur og næring, byråden for miljø og samferdsel og brannsjefen. De mottatte uttalelsene følger i sin helhet som vedlegg 2–4 i rapporten. Undersøkelsens kriterier og utledningen av dem framgår av vedlegg 1.

2 Om NKS110 IKS

Nasjonalt kommunesamarbeid for 110-sentralene IKS er et interkommunalt selskap stiftet i 2021. Selskapets formål er å ivareta deltakernes behov, plikter og oppgaver vedrørende anskaffelse, implementering, forvaltning og drift av felles oppdragshåndteringsverktøy, teknisk infrastruktur og andre relevante datasystemer. Selskapets formål er også å ivareta deltakernes behov for felles opplæring og håndtering av disse systemene for alle 110-sentralene. Et oppdragshåndteringsverktøy er et beslutningsstøtteverktøy for 110-sentralene for blant annet utalarmering av mannskap og flåtestyring av biler og ressurser. I tillegg har selskapet anskaffet teknisk infrastruktur og et nytt alarmhåndteringsverktøy. Per september 2024 arbeidet selskapet med anskaffelse av en ny kommunikasjonsløsning for 110-sentralene.

Bakgrunnen for etableringen av selskapet har vært behovet for utskifting av det opprinnelige oppdragshåndteringssystemet som ble innført i 2010–2015 ved Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB) som en del av den statlige nødnettutbyggingen. Systemene i 110-sentralene er sett på som en del av det etatsspesifikke utstyret for brann- og redningstjenesten. Anskaffelsen er dermed kommunenes ansvar.

Deltakerne er eierne av selskapet. Per 2024 var eierskapet fordelt på seks kommuner og seks interkommunale selskaper. Til sammen dekker eierne samtlige politidistrikter og 110-sentraler i Norge. Selskapets kostnader til investeringer og drift fordeles mellom deltakerne i henhold til selskapsavtalen. Deltakerne har eierandel, innskuddsplikt og deltakeransvar etter en modell der 50 prosent fordeles likt mellom deltakerne og 50 prosent fordeles mellom deltakerne etter innbyggertall. Oslo kommunes eierandel i NKS110 IKS utgjør 13 prosent.

Oslo kommune har felles 110-sentral med Asker kommune og Bærum kommune gjennom et vertskommunesamarbeid. Kostnadsfordelingen i vertskommuneavtalen innebærer at Oslo kommune dekker om lag 10 prosent av kostnadene i NKS110 IKS.

Forvaltning og drift av selskapet har til 2023 vært finansiert av deltakerne. Alle investeringer er gjort gjennom direkteoverføringer fra eierne til selskapet. Alle utgifter til investeringer og drift i selskapet har vært regnskapsført som driftsutgifter hos eierne.

Deltakerne utøver sin myndighet i selskapet gjennom representantskapet, jf. IKS-loven § 7. Bystyret i Oslo kommune har i forbindelse med vedtak av opprinnelig selskapsavtale 16. desember 2020 (sak 373) oppnevnt brannsjefen ved Brann- og redningsetaten i Oslo kommune personlig til representantskapet for perioden 2021–2025. Brannsjefen i Oslo har siden 2021 vært leder av representantskapet. Hans personlige vara har vært ansatt samme sted.

Ifølge selskapets årsregnskap for 2021 hadde selskapet investeringsutgifter på ca. 43,5 millioner kroner. I 2022 var investeringsutgiftene ifølge årsregnskapet på drøyt 127,6 millioner, mens det i 2023 var på nærmere 104 millioner kroner. Årsregnskapet for 2022 viste et mindreforbruk på driftsbudsjettet på omtrent 18 millioner kroner, mens investeringsbudsjettet hadde et merforbruk på omtrent 14,5 millioner kroner.

Representantskapet vedtok 27. november 2023 revidert investeringsbudsjett for 2023 som omfattet omdisponering av 24 millioner kroner fra ubundet driftsfond og omdisponering av 10,2 millioner kroner fra disposisjonsfond til inndekning av merforbruk til investeringer i 2023. Driftsbudsjettet for 2023 gikk i balanse, men det var noen poster med stort merforbruk og noen poster med tilsvarende mindreforbruk.

NKS110 IKS står foran store investeringer i årene som kommer. Styret og representantskapet har oppfattet det som viktig at selskapet har nødvendige rammer for å kunne gjennomføre investeringene. Representantskapet besluttet i møte 18. april 2023 å fremme forslag overfor eierne om å endre selskapsavtalen ved å heve lånerammen fra 20 millioner til 200 millioner. Lånerammen var til da ikke benyttet. Samtidig ble det foreslått enkelte andre endringer i avtalen, som bindingstid på 20 år fra det tidspunktet selskapsavtalen første gang ble signert (mars 2021). Innføringen av bindingstid er begrunnet med de forventede framtidige anskaffelsene og nedbetalingen av planlagte lån.

Bystyret vedtok den reviderte selskapsavtalen 22. november 2023 (sak 408). Ifølge byrådssaken som lå til grunn for bystyrets vedtak (byrådssak 191 av 21. september 2023), vil det i framtida påløpe rentekostnader ved låneopptak i selskapet, i tillegg til at lån vil måtte betales ned. Foreløpige beregninger av finansieringskostnader ved låneopptak for perioden 2024–2037 er for Oslo kommunes del beregnet til ca. 7 millioner, ifølge byrådssak 191/23. De konkrete investeringsbehovene som er beskrevet i saken, og eventuelt endret låneopptak, vil måtte følges opp i kommende ordinære budsjettprosesser i kommunen.

3 Oslo kommunes eierstyring av NKS110 IKS

3.1 Eierskapsmelding

3.1.1 Vurderingskriterium

- Oslo kommunes eierskapsmeldinger skal omfatte NKS110 IKS.

3.1.2 Faktabeskrivelse

Bystyret behandlet *Eierskapsmelding for Oslo kommune* 30. august 2023 (sak 295).

Kommunens eierskap i to interkommunale selskaper (IKS), herunder NKS110 IKS, er ikke omtalt i eierskapsmeldingen. Det framgår ikke av eierskapsmeldingen om kommunens eierstyringsprinsipper gjelder for eierskapet i interkommunale selskaper.

Byråden for kultur og næring opplyste i juni 2024 til Kommunerevisjonen at kommunens eierskap i selskapet ved en inkurie ikke var meldt inn av Byrådsavdeling for miljø og samferdsel til Byrådsavdeling for kultur og næring ved oppstarten av arbeidet med eierskapsmeldingen. Byråden oppga videre at kommunen vil legge fram en ny eierskapsmelding senest i 2027, der opplysninger om selskapet vil inngå. Ifølge byråden for kultur og næring og byråden for miljø og samferdsel ville deres byrådsavdelinger fra og med 2024 vurdere å inkludere en omtale av NKS110 IKS i den samlede årsrapporteringen til bystyret.

3.1.3 Kommunerevisjonens vurdering

Ettersom selskapet ikke er omtalt i kommunens eierskapsmelding, oppfyller den ikke kravene i kommuneloven § 26-1 andre ledd bokstav b og c. Mangel på informasjon om selskapet kan begrense den politiske kontrollen med selskapet. Det gir risiko for at kommunens mål med eierskapet ikke oppnås. Kommunerevisjonen merker seg at Byrådsavdeling for kultur og næring innen 2027 vil vurdere tiltak for at bystyret skal få informasjon om selskapet.

3.2 Opplysningsplikt overfor bystyret

3.2.1 Vurderingskriterier

- Byrådet skal fremme styrets årsberetning, årsregnskap og protokoll fra representantskapsmøter for interkommunale selskaper som egne orienteringssaker til bystyret.
- Byrådet bør informere bystyret om andre vesentlige saker som berører selskapet.

3.2.2 Faktabeskrivelse

Selskapsavtalene har blitt behandlet av bystyret (jf. kapittel 2), og i saksgrunnlagene var det noe informasjon om selskapet. I undersøkelsesperioden hadde byrådet ikke fremmet egne orienteringssaker til bystyret om NKS110 IKS.

Brann- og redningsetaten mottok selskapets årsberetning mv. ettersom kommunens eierrepresentant er brannsjef i kommunen. Status for NKS110 IKS har vært omtalt i Brann- og redningsetatens årsberetninger fra og med 2021, men omtalen har ikke omhandlet IKS-ets årsregnskap eller årsberetning. Byrådsavdeling for miljø og samferdsel opplyste at det ikke har vært praksis for å videreformidle sentrale styringsdokumenter om selskapet til byrådsavdelingen. Byrådsavdelingen orienterte i januar 2024 Brann- og redningsetaten om at

det er besluttet å lage en samsesak til bystyret om status i kommunalt eide selskaper, og at byrådsavdelingen fra da av ønsket å motta relevante dokumenter som underlag. Samsesaken var per august 2024 ikke oversendt bystyret.

Bystyret hadde ikke mottatt informasjon om at eierrepresentantens personlige varamedlem fra oktober 2023 ikke lenger var ansatt i Oslo kommune (se pkt. 3.4.2 om dette).

3.2.3 Kommunerevisjonens vurdering

Det var en mangel at bystyret i perioden 2021–2023 ikke hadde mottatt egne orienteringer om selskapet. Tiltak skulle iverksettes i 2024 for å utbedre dette.

3.3 Selskapsavtale

3.3.1 Vurderingskriterium

- Det skal være opprettet en selskapsavtale som er vedtatt av bystyret. Selskapsavtalen skal som et minimum oppfylle kravene i IKS-loven.

3.3.2 Faktabeskrivelse

Gjeldende selskapsavtale ble vedtatt av representantskapet i representantskapsmøte 18. april 2023. I Oslo sluttet bystyret seg til selskapsavtalen gjennom vedtak i møte 22. november 2023 (sak 407). Også tidligere versjoner av selskapsavtalen var vedtatt av bystyret, jamfør kapittel 2.

De versjonene av selskapsavtalene som gjaldt i undersøkelsesperioden, var i hovedsak utformet i henhold til kravene i § 4 i IKS-loven da de ble vedtatt. Fra 1. juli 2023 ble IKS-loven endret til at det skulle oppnevnes to vararepresentanter for hvert representantskapsmedlem (se punkt 3.4.2 om dette). I selskapsavtalen av 23. august 2023 sto det at det skulle oppnevnes minst ett varamedlem.

3.3.3 Kommunerevisjonens vurdering

Selskapsavtalene som inngår i undersøkelsesperioden, har vært vedtatt av bystyret. Avtalene var i all hovedsak i samsvar med kravene.

3.4 Representantskapets sammensetning og myndighet

3.4.1 Vurderingskriterier

- Bystyret skal oppnevne Oslo kommunes representanter og vararepresentanter til representantskapet.
- Representantskapet er selskapets øverste myndighet og velger styremedlemmer, styreleder og styrets nestleder.
- Representantskapet behandler selskapets budsjett, økonomiplan, regnskap og eventuelle andre saker som etter loven eller selskapsavtalen skal behandles i representantskapet.
- Representantskapet skal ha vedtatt IKS-ets årsbudsjett og fireårige økonomiplan. Årsbudsjettet skal være bindende for representantskapet.
- IKS-ets styre skal melde fra til representantskapets medlemmer ved vesentlige budsjettavvik. Representantskapets leder skal sørge for at det avholdes møte i representantskapet for behandling av saken, herunder forslag til revidert budsjett.

- IKS-et skal ha utarbeidet et årsregnskap og en årsberetning.

3.4.2 Faktabeskrivelse

Oslo kommune har én representant i representantskapet. Representanten er valgt av bystyret. Bystyret har også oppnevnt én vararepresentant i henhold til selskapsavtalen, som sier at hver deltaker oppnevner minst ett personlig varamedlem. Brannsjefen oppga at det valgte varamedlemmet hadde sluttet i etaten i oktober 2023. På undersøkelsestidspunktet var det ikke fremmet ny sak om valg av varamedlem. Endringer i IKS-loven som trådte i kraft 1. januar 2024, omfatter krav om at det skal oppnevnes minst to varamedlemmer for hvert faste medlem. Brannsjefen opplyste at det skulle oppnevnes to varamedlemmer, og at det ville bli fremmet sak om dette til bystyret. Byrådsavdeling for miljø og samferdsel oppga at en slik sak ville fremmes for bystyret høsten 2024.

Kommunerevisjonen har mottatt dokumentasjon fra representantskapets behandling som viser at representantskapet har behandlet og vedtatt saker om selskapets budsjett, økonomiplan, regnskap, valg av styre mv. siden starten.

Brannsjefen opplyste at økonomiske forhold hadde vært saker i de fleste av møtene. Ifølge brannsjefen hadde informasjonen fra styret vært god, og det var gitt mye informasjon om den økonomiske situasjonen og selskapets oppfølging. Brannsjefen oppga videre at det i 2021 og 2022 ikke ble gjennomført egen prosess rundt revidert budsjett. Dette ble påpekt av revisor i forbindelse med revisjon av resultatregnskapet for 2022. I stedet var det gjennomført en administrativ omfordeling i forbindelse med årsavslutningen, ifølge brannsjefen. I 2023 ble det fremmet en egen sak i forbindelse med revidert budsjett for 2023, og selskapet har ifølge brannsjefen innarbeidet en rutine for revidering av budsjett.

Dokumentasjonen viste at representantskapet behandlet revidert investeringsbudsjett og revidert driftsbudsjett både i 2021 og 2023. Brannsjefen opplyste om og dokumenterte at representantskapet i 2022 var informert om at det var større forskyvninger i forhold til budsjett på grunn av forsinkelser i prosjektene. Videre ble det også gitt ytterligere informasjon i representantskapet i forbindelse med behandling av budsjettet for 2023 i sak 21/22 *Fastsettelse av investeringsbudsjett 2023*. Ifølge IKS-ets årsberetning for 2022 burde budsjettet vært revidert ved slutten av dette året grunnet merforbruk for investering og et udekket beløp / manglende finansiering.

IKS-ets årsregnskap og årsberetning har vært behandlet av representantskapet hvert år siden 2021.

3.4.3 Kommunerevisjonens vurdering

Bystyret har valgt eierrepresentanten og ett personlig varamedlem. Etter 1. januar 2024 er det ikke i samsvar med IKS-loven at det ikke var valgt to varamedlemmer. Kommunerevisjonen merker seg at det er varslet tiltak for å få to varamedlemmer på plass.

Kravene om representantskapets myndighet og hvilke saker representantskapet skal behandle og vedta, er ivaretatt i selskapsavtalen. Representantskapet har behandlet selskapets budsjett, økonomiplan, regnskap og andre saker, som budsjettavvik og reviderte budsjetter, i tråd med kravene. Selskapet har meldt fra til representantskapets medlemmer ved vesentlige

budsjettavvik. Representantskapet har behandlet saker om budsjettavvik og forslag til revidert budsjett. Som påpekt av revisor for 2022, skulle det vært utarbeidet et revidert budsjett i slutten av dette året.

IKS-et har utarbeidet årsregnskap og årsberetning i perioden.

3.5 Gjennomføring av representantskapsmøter

3.5.1 Vurderingskriterier

- Selskapet skal avholde representantskapsmøter i henhold til kravene i lov og selskapsavtaler. Møter kan gjennomføres som fjernmøter.
- Sakslisten og andre møtedokumenter knyttet til representantskapets møter som ikke er unntatt offentlighet, skal være tilgjengelig for offentligheten.
- Innkallingen til et representantskapsmøte skal skje med minst fire ukers varsel og skal inneholde saksliste. De enkelte deltakerne skal med samme frist varsles om innkallingen og sakslisten. Representantskapets leder kan innkalle representantskapet med kortere frist i tilfeller hvor dette er påtrengende nødvendig.
- Møtelederen skal sørge for at møter i representantskapet avvikles i tråd med reglene om vedtaksdyktighet, møteplikt, møterett, møteledelse og møteprotokoll og øvrige bestemmelser i IKS-loven.
- Vedtak i representantskapet fattes med flertall av de avgitte stemmene, og ellers i tråd med IKS-loven.
- Styrets leder og daglig leder skal ha deltatt på representantskapsmøtene med mindre det er åpenbart unødvendig eller foreligger gyldig forfall.
- Representantskapets leder skal sørge for at det føres protokoll fra representantskapsmøter. Protokollen skal underskrives av møtelederen og to av representantskapets medlemmer som velges ved møtets begynnelse. Medlemmene kan benytte elektronisk signatur for å signere protokollen. Styrets medlemmer og daglig leder har rett til å få sitt syn på en sak innført i protokollen.
- Med unntak av delene som er unntatt offentlighet, skal protokoller fra møter i representantskapet i NKS110 IKS være tilgjengelige for allmennheten.
- Kontrollutvalget og kommunerevisor skal være varslet om representantskapets møter.

3.5.2 Faktabeskrivelse

Det er avholdt jevnlige representantskapsmøter, totalt 14 møter: fem i 2021, tre i 2022, fire i 2023 og to til og med juni 2024. Brannsjefen opplyste at møteinnkallingene og sakslistene til de første møtene ble sendt som kalenderinnkallinger, dvs. udatert, men at innkallingen skjedde med minst fire ukers varsel. For ett av de første sju møtene forelå dokumentasjon som bekreftet at innkallingen var sendt i tide. Innkallingene til de sju senere møtene skjedde i fire tilfeller med minst fire ukers varsel, mens det i tre tilfeller skjedde med kortere frist. Brannsjefen oppga videre at de fleste møtene var fastsatt i møteplanen, mens noen kom i tillegg som følge av behov for beslutninger. Innkalling og saker ble da sendt ut med minst en ukes varsel, og representantskapet var omforent om den korte fristen, opplyste brannsjefen. Protokoll fra møte 19. mars 2024 viste at representantskapet utsatte flere saker der saksdokumenter var sendt med for kort varsel.

Åtte av 14 møteinnkallinger var stilet til både eierrepresentanter og deltakere/eiere, mens seks av 14 kun var stilet til representantskapets medlemmer. Vi kan ikke se at Brann- og redningsetaten er delegert myndighet til rollen som deltaker. Bystyret har ikke delegert øvrige deler av deltakeransvaret til brannsjefen eller Brann- og redningsetaten.

Brann- og redningsetaten har mottatt møtedokumentene for brannsjefen. Brannsjefen opplyste at møtedokumentene ble journalført i Brann- og redningsetatens arkivsystem fra og med 2023. Brannsjefen oppga videre at for den første perioden av selskapets funksjonstid er bare protokollene journalført i etatens postjournal, men det ville ifølge brannsjefen bli iverksatt tiltak for å legge inn øvrige møtedokumenter.

Alle møtedokumenter er lagret i selskapets arkivsystem, opplyste brannsjefen, men selskapets postjournal var ikke offentlig tilgjengelig.

Møtedokumenter (innkalling og protokoll) er lagt ut på selskapets nettsider fra og med juni 2024.

Offentliggjøring av møtedokumenter mv. var tema i representantskapsmøte 19. mars 2024. Representantskapet vedtok blant annet å be IKS-ets styre sikre utsendelse av dokumenter innen lovens frister, offentliggjøring av møtedokumenter og tilrettelegging for møteoffentlighet. Vedtaket omfattet også en forventning om at deltakerne videresender møteprotokoller til eierkommuner/-selskap.

Det framgår i gjeldende selskapsavtale at møter kan gjennomføres som fjernmøter. I undersøkelsesperioden, som også omfatter covid-19-pandemien, var flere møter gjennomført digitalt.

Ifølge selskapsavtalen har representantene et antall stemmer tilsvarende modellen for kostnadsfordeling, som justeres årlig etter innbyggertall. Protokollene viste at representantskapets vedtak var basert på flertallsvotum.

Det foreligger protokoll fra alle representantskapsmøtene med unntak av møtet 8. mars 2023. Dette var et dialogmøte, og representantskapet var ikke pliktig til å protokollføre møtet. Protokollene er signert elektronisk av to medlemmer.

Brannsjefen opplyste at styrets leder og daglig leder hadde vært til stede på representantskapsmøtene. Av deltakerlistene i de 13 møteprotokollene Kommunerevisjonen har mottatt, sto daglig leder oppført på 12 av dem, mens styreleder sto oppført på én av dem. I tillegg framgår det av referatdelene i tre av møteprotokollene at styreleder var til stede, selv om styreleder ikke var ført opp som deltaker.

Protokollene viser flere eksempler på at daglig leders redegjørelser for saker var tatt inn i protokollen. Det var ikke eksempler på at styremedlemmer og daglig leder har hatt avvikende syn som er protokollert.

Ingen av protokollene har vært tilgjengeliggjort digitalt. NKS110 IKS opplyste at selskapet jobber med tilgjengeliggjøring av dokumentene på nettsidene, jf. også vedtak om dette i representantskapsmøte i mars 2024.

Kontrollutvalget og kommunerevisor i Oslo har i undersøkelsesperioden ikke mottatt informasjon om representantskapets møter. Tiltak er iverksatt høsten 2024 for å rette opp i dette.

3.5.3 Kommunerevisjonens vurdering

Selskapet avholder i all hovedsak representantskapsmøter i samsvar med krav i lov og selskapsavtale.

Innkallingene er mottatt av Brann- og redningsetaten for brannsjefen som medlem av representantskapet. Oslo kommune ved bystyret har ikke mottatt innkallingene som deltaker. Vi kan ikke se at Brann- og redningsetaten er delegert myndighet til rollen som deltaker.

Fram til juni 2024 har møtedokumenter ikke vært tilgjengelige for offentligheten. Ettersom innkallinger mv. ikke har vært offentlig tilgjengelige, har selskapet ikke kunnet praktisere møteoffentlighet. Verken kontrollutvalget eller kommunerevisor i Oslo har blitt varslet om møtene i undersøkelsesperioden.

3.6 Styrevalg

3.6.1 Vurderingskriterier

- Eiernes representanter i representantskapet bør legge kompetansemessige kriterier til grunn for valg av styremedlemmer.
- Styrets sammensetning skal kjennetegnes av kompetanse, kapasitet og mangfold ut fra selskapets art og omfatte administrasjons- eller lederkompetanse, økonomi- eller finanskompetanse og bransje- eller markedskompetanse. Også juridisk kompetanse kan være nødvendig eller ønskelig.
- Det skal være kjønnsmessig balanse (minimum 40 prosent kvinner) i sammensetningen av styret.
- Eierskapsrepresentanten bør aktivt arbeide for mangfold i styret.
- Styret bør evaluere sitt arbeid og sin arbeidsform jevnlig. Styret bør ha gjennomført en egenevaluering av kompetansen hos styremedlemmene.

3.6.2 Faktabeskrivelse

I møteinnkallingen til representantskapsmøtet knyttet til valg av styre i 2021 sto det at det var tatt hensyn til kompetansekrav ved sammensetning av styret, og det framgikk hvilke områder de foreslåtte personene samlet bidro med. Dette omfattet administrasjons- eller lederkompetanse, økonomi- eller finanskompetanse og bransje- eller markedskompetanse i tillegg til juridisk kompetanse. I forbindelse med valg av styre i 2022 gikk det fram av styrets egenevaluering at styret hadde bred kompetanse innen drift av brannvesen, nødmeldetjeneste for brann, offentlig anskaffelse og prosjektstyring, drift og forvaltning av IKT-systemer, interessepolitikk og kommunal forvaltning (administrasjon og økonomi). Det var i tillegg lagt til grunn at personene representerte ulike deler av landet, og at de dermed også omfattet regional forståelse som grunnlag for styrets arbeid. Det gikk også fram av innstillingen i forbindelse med valg av styre i 2022 og 2023 at kompetanse var vektlagt ved forslag til og valg av nye medlemmer. Alle kandidatene var presentert med CV.

Det følger av selskapsavtalen pkt. 13 at styret skal evaluere eget arbeid årlig, og at en oppsummering av evalueringen skal forelegges valgkomiteen. Ifølge selskapet har styret siden 2021 gjennomført årlige egenevalueringer i forkant av styrevalg. Det forelå en dokumentert egenevaluering i 2021, og valgkomiteen la fram en forkortet versjon av denne egenevalueringen til representantskapet i forbindelse med styrevalg i 2022.

Styrets egenevalueringer i 2022 og 2023 var ikke dokumentert.

Brannsjefen opplyste å ha vektlagt kompetanse og kjønnsmessig balanse ved styrevalg. Styret har i 2021 og 2022 bestått av tre menn og tre kvinner, og tilsvarende for de personlige varaene. Fra 2023 har styret bestått av tre menn og tre kvinner, med en kvinne og en mann som numeriske varamedlemmer. Videre har styremedlemmene ulik regional tilknytning. Vi har ikke sett at andre mangfoldsaspekter har framgått av møteprotokollene i forbindelse med styrevalgene.

3.6.3 Kommunerevisjonens vurdering

Styrets sammensetning, kompetanse og kjønnsbalanse har vært i samsvar med kravene i undersøkelsesperioden. Det er ikke fullt ut tilfredsstillende at det ikke foreligger dokumentasjon av alle styrets egenevalueringer. Kommunerevisjonen merker seg at eierrepresentanten har arbeidet aktivt for kjønnsbalanse og kompetanse i styret.

3.7 Mål for selskapet, kontaktmøter og rapportering

3.7.1 Vurderingskriterier

- Eier bør ha satt klare mål og resultatmål for selskapet.
- Oslo kommunes eierforventninger til deltakelsen i IKS-et bør være fulgt opp gjennom stemmegivning i representantskapsmøtene.
- Det bør gjennomføres kontaktmøter mellom eierne og selskapet for å informere eier om måloppnåelse og for å ta opp aktuelle problemstillinger for selskapet.
- Eierne bør sikre seg nødvendig rapportering fra selskapet.

3.7.2 Faktabeskrivelse

Oslo kommune har ikke satt spesielle mål for selskapet ut over selskapets formål som framgår av selskapsavtalen, se kapittel 2. Brannsjefen opplyste at det ikke hadde vært aktuelt å fremme saker på vegne av Oslo kommune.

Kommunens eierrepresentant har vært leder av representantskapet. Han oppgir å ha hatt jevnlig kontakt med styreleder og daglig leder.

Byrådsavdeling for miljø og samferdsel har blitt orientert om selskapet i etatsstyringsmøtene med Brann- og redningsetaten. Det framkommer som nevnt noe informasjon om NKS110 IKS i Brann- og redningsetatens årsberetninger i undersøkelsesperioden. Byrådsavdelingen har ikke mottatt annen rapportering fra selskapet ut over dette. Som omtalt over, har byrådsavdelingen bedt kommunens eierrepresentant om å motta rapportering om selskapet fra og med 2024.

3.7.3 Kommunerevisjonens vurdering

Mål og resultatmål for selskapet gikk fram av selskapsavtalene som ble lagt fram for bystyret. Eierrepresentantens kontakt med selskapet gjennom utøvelsen av rollen som leder for representantskapet, er i tråd med kommunens forventninger. Eierrepresentanten har fått nødvendig rapportering fra selskapet. Informasjon fra og om selskapet er blitt formidlet til Byrådsavdeling for miljø og samferdsel i møter og via Brann- og redningsetatens årsberetninger.

3.8 Selskapets samfunnsansvar

3.8.1 Vurderingskriterier

Eier bør følge opp at selskapet ivaretar sitt samfunnsansvar, herunder at selskapet/styret

- har utarbeidet et etisk regelverk som minst tilsvarer de etiske reglene for ansatte i Oslo kommune som bystyret har vedtatt
- arbeider aktivt for å hindre misligheter og korrupsjon, og at driften er i samsvar med kommunens mål og interesser
- har et avklart forhold til lov om offentlige anskaffelser og offentlighetsloven
- har planer og systemer for HMS-arbeid
- er bevisst sitt miljøansvar
- er bevisst på likestilling
- i selskaper med kritisk infrastruktur eller kritiske samfunnsfunksjoner påser at selskapet har en god sikkerhetskultur

3.8.2 Faktabeskrivelse

Brannsjefen oppga å ha fulgt opp etableringen av en strategi for selskapet som delvis omfattet Oslo kommunes krav knyttet til samfunnsansvar.

Brannsjefen og selskapet oppga at alle større anskaffelser innehar krav til å overholde etiske retningslinjer som samsvarer med retningslinjene Oslo kommune benytter. Brannsjefen viste dessuten til å ha tatt opp mulige utfordringer knyttet til valg av leverandør til selskapet. Selskapet oppga også at krav til lønns- og arbeidsvilkår ble ivaretatt ved anskaffelser, og at det ble stilt særskilte krav til bærekraft og miljø i anskaffelsene der det var relevant.

Selskapet hadde i desember 2023 utarbeidet et attesterings- og anvisningsreglement. Det skulle utarbeides et eget økonomireglement innen utgangen av 2024.

Selskapet har ikke utarbeidet et eget etisk regelverk for ansatte. Ifølge brannsjefen og selskapet vil dette bli utarbeidet i 2024. Selskapet hadde i perioden 2021 til høsten 2023 én ansatt. I de siste månedene av undersøkelsesperioden har selskapet hatt ytterligere to ansatte.

Selskapet oppga at NKS110 IKS er forpliktet til å følge reglene i offentlighetsloven. Brannsjefen ga uttrykk for at offentlighetens tilgang til selskapet ikke har vært god nok. Representantskapet vedtok i mars 2024 å be styret sikre at protokoller fra representantskapsmøter er offentlig tilgjengelige, og at representantskapets møter tilrettelegges slik at de kan være åpne for allmennheten. Brannsjefen oppga også at det ville bli ansatt en person med kommunikasjon og offentlighet som del av sine oppgaver.

Selskapet hadde som nevnt en ansatt (daglig leder) fra 2021 til september 2023, da det ble ansatt to nye medarbeidere. Alle tre ansatte er menn. Fire nye medarbeidere skulle ansettes i 2024. Det var ikke utarbeidet planer og systemer for HMS-arbeid. Selskapet opplyste om ytre miljø og likestillingsarbeid mv. i årsberetningene i perioden.

Selskapets formål gjelder anskaffelse av systemer som anses som kritisk infrastruktur. Representantskapets medlemmer og styrets medlemmer har kompetanse på samfunnssikkerhet og beredskap. En av stillingene som ble opprettet i 2024, var som sikkerhets- og kvalitetsansvarlig.

3.8.3 Kommunerevisjonens vurdering

Eierrepresentanten har fulgt opp sider av selskapets samfunnsansvar i undersøkelsesperioden. Selskapet har ikke etablert et etisk regelverk, men har i perioden 2021 til høsten 2023 kun hatt én ansatt. Kommunerevisjonen merker seg at tiltak er iverksatt for å få dette på plass i 2024.

Selskapet synes å ha iverksatt tiltak for å hindre misligheter og korrupsjon og har et avklart forhold til anskaffelsesloven og offentlighetsloven. Selskapet har ikke fullt ut etterlevd kravene i offentlighetsloven, jf. IKS-loven, men tiltak er iverksatt, jf. punkt 3.5.2.

Selskapet har ikke hatt planer eller systemer for HMS-arbeid, men med én til tre ansatte i undersøkelsesperioden er det begrenset hvor omfattende systemer det har vært behov for. Selskapet synes å være bevisst sitt ansvar for miljø og likestilling.

Kommunerevisjonen anser at det var lagt til rette for at selskapet skal ha en god sikkerhetskultur. I den forbindelse legger Kommunerevisjonen også til grunn at selskapets formål er å ivareta kritisk infrastruktur og kritiske samfunnsfunksjoner, og at representantskapets og styrets kompetanse og stillingsopprettelsene i 2024 reflekterer dette.

4 Kommunerevisjonens konklusjoner og anbefaling

Kommunerevisjonen har undersøkt om Oslo kommunes eierinteresser i NKS110 IKS er utøvd i samsvar med bystyrets vedtak og forutsetninger, lover og etablerte normer for god eierstyring i perioden 2021 til juni 2024.

4.1 Konklusjoner

Kommunerevisjonens vurdering er at eierskapsutøvelsen på mange måter samsvarer med de undersøkte kravene og føringene for god eierskapsutøvelse. Dette gjelder blant annet for selskapsavtale, representantskapets sammensetning, myndighet og møtegjennomføring, styrets sammensetning og kompetanse mv. Kontrollen viser samtidig at det er noen mangler og svakheter.

Det er en mangel at selskapet ikke har vært omtalt i kommunens eierskapsmelding, og at bystyret i perioden 2021–2023 ikke hadde mottatt egne orienteringer om selskapet.

Informasjon om representantskapsmøter har ikke vært formidlet til bystyret, kontrollutvalget eller Kommunerevisjonen slik den skal. Det har heller ikke vært tilrettelagt for offentliggjøring eller møteoffentlighet knyttet til representantskapsmøter.

Det var ikke i samsvar med kravene at det ikke var oppnevnt to varamedlemmer for eierrepresentanten.

Eierrepresentanten har fulgt opp sider ved selskapets samfunnsansvar i undersøkelsesperioden. Selskapet har ikke hatt et etisk regelverk i undersøkelsesperioden, men har lagt Oslo kommunes etiske krav til grunn i sine anskaffelser. Selskapet har ikke fullt ut etterlevd krav knyttet til arbeidsmiljø, men har i undersøkelsesperioden hatt én til tre ansatte.

Kommunerevisjonen merker seg at både byrådsavdelingene, eierrepresentanten og selskapet har iverksatt eller vurderer tiltak på de fleste områder der eierskapskontrollen har vist mangler og svakheter.

4.2 Anbefaling

Kommunerevisjonen anbefaler at eierrepresentanten og aktuelle byråder vurderer tiltak basert på eierskapskontrollens vurderinger og konklusjoner.

5 Uttalelser til rapporten og Kommunerevisjonens vurdering av disse

Kommunerevisjonen har mottatt uttalelser til rapporten fra byråden for kultur og næring, byråden for miljø og samferdsel og brannsjefen. I dette kapitlet presenterer og vurderer Kommunerevisjonen sentrale momenter i uttalelsene. Uttalelsene er i sin helhet vedlagt rapporten i vedleggene 2–4.

NKS110 IKS mottok rapporten med mulighet til å avgi uttalelse, men har ikke benyttet seg av denne muligheten.

5.1 Byråden for kultur og næring

5.1.1 Byrådets uttalelse

Byråden for kultur og næring viser til at eieroppfølgingsansvaret for NKS110 IKS ligger til byråden for miljø og samferdsel. Byråden har derfor kommentert det som gjelder kommunens eierskapsmelding.

Byråden har en kommentar til Kommunerevisjonens vurdering knyttet til punkt 3.1.3 om eierskapsmeldingen, dvs. «Kommunerevisjonen merker seg at Byrådsavdeling for kultur og næring innen 2027 vil vurdere tiltak for at bystyret skal få informasjon om selskapet.» Ifølge byråden er det uklart hvilke tiltak det vises til.

Byråden viser også til at Oslo kommune vil legge fram en ny eierskapsmelding innen 2027. Organiseringen av dette arbeidet ikke er besluttet enda. Byråden skriver at hun vil bidra til at kommunens neste eierskapsmeldinger gir en helhetlig oversikt over kommunens eierskap i tråd med lovkrav. Byråden tar videre til etterretning at Kommunerevisjonen har lagt til grunn at kommunens eierstyringsprinsipper så langt det passer gjelder selskaper uavhengig av selskapsform, og at vedtak om egne orienteringssaker til bystyret også gjelder alle selskapsformer.

For øvrig viser byråden til tiltak som skal gjennomføres av byråden for miljø og samferdsel, se punkt 5.2.1.

5.1.2 Kommunerevisjonens vurdering

Når Kommunerevisjonen i rapportens punkt 3.1.3 merker seg at byråden innen 2027 vil vurdere tiltak for at bystyret skal få informasjon om selskapet, er dette knyttet til byrådets kommentar om at ny eierskapsmelding som legges fram senest i 2027 vil omfatte opplysninger om selskapet. Når Kommunerevisjonen har lagt til grunn at Oslo kommunes eierskapsmelding skal omfatte NKS110 IKS, er det forankret i kommuneloven § 26-1, jamfør vedlegg 1 punkt 1. I bestemmelsen framkommer krav om at eierskapsmeldingen blant annet skal inneholde «en oversikt over selskaper, kommunale eller fylkeskommunale foretak og andre virksomheter som kommunen eller fylkeskommunen har eierinteresser eller tilsvarende interesser i».

Kommunerevisjonen bemerker at det var byråden for kultur og næring som hadde sektoransvaret for den gjeldende eierskapsmeldingen.

5.2 Byråden for miljø og samferdsel

5.2.1 Byrådets uttalelse

Byråden påpeker at NKS110 IKS ble etablert som følge av statlig pålegg til de kommunale 110-sentralene og at det har vært lagt ned et betydelig arbeid fra kommunene for å sikre fungerende systemer for 110-sentralene i landet. Byråden har merket seg rapportens vurderinger, og hun er enig i at informasjonen til bystyret om selskapets virksomhet skulle ha vært bedre ivaretatt. Ifølge byråden vil selskapets årsberetning og årsregnskap for 2023 bli lagt fram for bystyret i løpet av 2024, og dette vil følges opp framover. Videre vil Byrådsavdeling for miljø og samferdsel følge opp at bystyret får informasjon om selskapet i neste eierskapsmelding for Oslo kommune.

Byråden viser blant annet til at det er gjort endringer i rutiner i Brann- og redningsetaten som skal sikre at bystyret ved kontrollutvalg og Kommunerevisjonen blir orientert om møter i representantskapet for selskapet. Byråden har for øvrig ikke merknader til rapportens konklusjoner. Hun varsler tiltak om framleggelse av selskapets årsberetning og årsregnskap for bystyret og oppnevning av to varamedlemmer for kommunens eierrepresentant.

5.2.2 Kommunerevisjonens vurdering

Kommunerevisjonen merker seg byrådets uttalelse. Byråden varsler relevante tiltak til rapporten.

5.3 Brannsjefen

5.3.1 Brannsjefens uttalelse

Brannsjefen skrev at eierskapskontrollen har vært nyttig, det gjelder særlig forhold som ikke var kjent tidligere. Noen av manglene har vært kjente, og eierskapskontrollen har på disse punktene bidratt som pådriver til forbedringer. Brannsjefen viste til at det var iverksatt praksis for å informere kontrollutvalget og Kommunerevisjonen om møter i representantskapet og til at det vil bli framlagt sak til bystyret høsten 2024 om valg av to vararepresentanter til selskapet.

5.3.2 Kommunerevisjonens vurdering

Kommunerevisjonen har ingen kommentar til brannsjefens uttalelse. Brannsjefen varslet relevante tiltak til rapporten. Ett av tiltakene var alt iverksatt.

Referanser

Referanser fra Oslo kommune:

Byrådssak 273/11 *Oslo kommunes prinsipper for god eierstyring av aksjeselskaper*, behandlet av bystyret 25. april 2012 (sak 98)

Byrådssak 112/23 *Eierskapsmelding for Oslo kommune 2023*, behandlet av bystyret (sak 295)

Byrådssak 1097/23 *Handlingsplan for å styrke rekruttering av ledere, ansatte og styremedlemmer med minoritetsbakgrunn 2023–2027*

Bystyresak 67/99 *Byrådets tertialrapportering til bystyret*, behandlet av bystyret 17. februar 1999

Bystyresak 295/23 *Eierskapsmelding for Oslo kommune 2023*

Eksterne referanser:

LOV-2018-22-06-83 lov om kommuner og fylkeskommuner (kommuneloven)

LOV-1999-01-29-6 lov om interkommunale selskaper (IKS-loven)

KS' anbefaling om eierskap, selskapsledelse og kontroll (2020)

Vedlegg 1 Vurderingskriterier

Problemstilling

Problemstillingen for eierskapskontrollen har vært:

- Utøves kommunens eierinteresser i Nasjonalt kommunesamarbeid for 110-sentralene IKS i samsvar med bystyrets vedtak og forutsetninger, aktuelle lovbestemmelser og etablerte normer for god eierstyring?

Kommunerevisjonen har besvart problemstillingen ved å undersøke blant annet om eierne, i dette tilfellet Oslo kommune, har

- ivaretatt kravene i IKS-loven, kommuneloven og eventuell annen relevant lovgivning og kommunale vedtak blant annet ved etablering av selskapsavtale og gjennomføring av møter i representantskapet, valg av styre mv.
- satt klare resultatmål og andre mål for selskapet
- fulgt opp at selskapet ivaretar sitt samfunnsansvar
- sikret seg nødvendig informasjon om selskapet gjennom rapportering
- omtalt selskapet i eierskapsmelding
- ivaretatt sin informasjonsplikt overfor bystyret
- ivaretatt eventuelle andre særskilte føringer vedrørende selskapet fra bystyret

Vurderingskriterier

Vurderingskriteriene er målestokken som ligger til grunn for Kommunerevisjonens vurderinger av eierskapsutøvelsen. De mest sentrale kildene for vurderingskriteriene framgår på det enkelte kriterium under.

Vurderingskriteriene er knyttet til følgende forhold:

1. Kommunens eierskapsmelding
2. Opplysningsplikt overfor bystyret
3. Selskapsavtale
4. Representantskap – sammensetning og myndighet
5. Gjennomføring av representantskapsmøter
6. Styrevalg
7. Mål for selskapet, kontaktmøter og rapportering
8. Selskapets samfunnsansvar

Generelt om utledningen av vurderingskriteriene

Kommunen har aldri utarbeidet eierstyringsprinsipper som eksplisitt gjelder for interkommunale selskaper. Kommunerevisjonen har i denne eierskapskontrollen lagt til grunn at eierstyringsprinsippene som er utarbeidet for aksjeselskaper, på mange områder gir uttrykk for eierforventninger uavhengig av selskapsform. Vi har av den grunn benyttet gjeldende og tidligere eierstyringsprinsipper så langt de passer, i utledningen av flere av kriteriene.

Tilsvarende ble gjort ved forrige eierskapskontroll i et interkommunalt selskap eid av Oslo kommune (Kommunerevisjonens rapport 2/2018 *Eierskapskontroll Vigo IKS*).

1. Oslo kommunes eierskapsmelding

1.1 Kriterium

- Oslo kommunes eierskapsmeldinger skal omfatte NKS110 IKS.

1.2 Kilde

Kommuneloven § 26-1 Eierskapsmelding

Kommuner og fylkeskommuner skal minst én gang i valgperioden utarbeide en eierskapsmelding som skal vedtas av kommunestyret eller fylkestinget selv.

Eierskapsmeldingen skal inneholde

- kommunens eller fylkeskommunens prinsipper for eierstyring*
- en oversikt over selskaper, kommunale eller fylkeskommunale foretak og andre virksomheter som kommunen eller fylkeskommunen har eierinteresser eller tilsvarende interesser i*
- kommunens eller fylkeskommunens formål med sine eierinteresser eller tilsvarende interesser i virksomhetene nevnt i bokstav b.*

2. Opplysningsplikt overfor bystyret

2.1 Kriterier

- Byrådet skal fremme styrets årsberetning, årsregnskap og protokoll fra representantskapsmøter for interkommunale selskaper som egne orienteringssaker til bystyret.
- Byrådet bør informere bystyret om andre vesentlige saker som berører selskapet.

2.2 Kilde

Byrådssak 273/2011: Oslo kommunes prinsipper for eierstyring pkt. 10: *Det skal være åpenhet knyttet til kommunens eierskap i aksjeselskaper.*

Bystyrets vedtak av 17. februar 1999 (sak 67) om byrådets tertialrapportering til bystyret slår fast at byrådet skal fremme årsberetning, referat fra generalforsamling og regnskap for aksjeselskapene som egne orienteringssaker til bystyret.

Vedtakene er fra tiden før Oslo kommune hadde eierskap i interkommunale selskaper. Kommunerevisjonen legger til grunn at vedtakene er ment å dekke kommunens eierskap i alle selskaper, og at de derfor er relevante også for eierstyringen i de interkommunale selskapene som har kommet til i etterkant. Videre legger Kommunerevisjonen til grunn at vedtakene innebærer at informasjonsplikten overfor bystyret primært ivaretas gjennom å fremme selskapets årsberetning og regnskap samt protokoller fra representantskapets møter. I tillegg

synes det rimelig å forutsette at bystyret også skal holdes informert om andre vesentlige saker som berører selskapet.

3. Selskapsavtale

3.1 Kriterium

- Det skal være opprettet en selskapsavtale som er vedtatt av bystyret. Selskapsavtalen skal som et minimum oppfylle kravene i IKS-loven.

3.2 Kilde

IKS-loven § 4 fastslår at det for interkommunale selskaper skal opprettes en selskapsavtale. For de enkelte deltakere skal kommunestyret/bystyret eller fylkestinget selv vedta avtalen.

Kravene til selskapsavtalen etter IKS-loven § 4 er at selskapsavtalen i det minste skal angi følgende:

1. selskapets foretaksnavn
2. angivelse av deltakerne
3. selskapets formål
4. den kommune der selskapet har sitt hovedkontor
5. antall styremedlemmer
6. deltakernes innskuddsplikt og plikt til å foreta andre ytelser overfor selskapet
7. den enkelte deltakers eierandel i selskapet og den enkelte deltakers ansvarsandel i selskapet dersom denne avviker fra eierandelen
8. antall medlemmer av representantskapet og hvor mange medlemmer den enkelte deltaker oppnevner
9. annet som etter lov skal fastsettes i selskapsavtalen

4. Representantskap – sammensetning og myndighet

4.1 Kriterier

- Bystyret skal oppnevne Oslo kommunes representanter og vararepresentanter til representantskapet.
- Representantskapet er selskapets øverste myndighet og velger styremedlemmer, styreleder og styrets nestleder.
- Representantskapet behandler selskapets budsjett, økonomiplan, regnskap og eventuelle andre saker som etter loven eller selskapsavtalen skal behandles i representantskapet.
- Representantskapet skal ha vedtatt IKS-ets årsbudsjett og fireårige økonomiplan. Årsbudsjettet skal være bindende for representantskapet.
- IKS-ets styre skal melde fra til representantskapets medlemmer ved vesentlige budsjettavvik. Representantskapets leder skal sørge for at det avholdes møte i representantskapet til behandling av saken, herunder forslag til revidert budsjett.
- IKS-et skal ha utarbeidet et årsregnskap og en årsberetning.

4.2 Kilder

Det følger av IKS-loven § 6 at IKS-et skal ha et representantskap hvor samtlige deltakere er representert med minst én representant. Vedkommende kommunestyre eller fylkesting oppnevner selv sine representanter. Før 1. juli 2023 skulle det iht. IKS-loven oppnevnes like mange varamedlemmer som faste medlemmer. Fra og med 1. juli 2023 er det krav om at det skal oppnevnes minst to varamedlemmer for hvert faste medlem. Hvis ikke annet er fastsatt i selskapsavtalen, velger representantskapet selv sin leder og nestleder.

Representantskapets medlemmer velges for fire år om ikke annet er fastsatt i selskapsavtalen.

Ifølge IKS-loven § 10 og selskapsavtalen § 5 velger representantskapet styremedlemmer, styrets leder og nestleder. Selskapet skal ha et styre på minst tre medlemmer. Dersom selskapsavtalen angir laveste og høyeste antall styremedlemmer, bestemmer representantskapet antallet styremedlemmer innenfor intervallet, jf. § 4 nr. 5. Reglene i aksjeloven § 20-6 om representasjon av begge kjønn i styret gjelder tilsvarende.

I henhold til § 7 i IKS-loven utøver deltakerne sin myndighet i selskapet gjennom representantskapet, som er selskapets øverste myndighet. Videre framgår det av § 7 at representantskapet skal behandle selskapets budsjett, økonomiplan, regnskap og eventuelle andre saker som etter loven eller selskapsavtalen skal behandles i representantskapet. Det kan fastsettes i selskapsavtalen at visse arter saker som ellers vil høre under styret, jf. § 13, må godkjennes av representantskapet. Denne bestemmelsen kan bare gjøres gjeldende overfor en tredjeperson når bestemmelsen er registrert i Foretaksregisteret, eller når tredjepersonen kjente eller burde kjent bestemmelsen.

IKS-loven før 1. juli 2023, § 18 Årsbudsjettet

Representantskapet skal vedta selskapets budsjett for kommende kalenderår.

Årsbudsjettet skal settes opp slik at det gir et realistisk bilde av virksomheten og det forventede økonomiske resultat av driften.

IKS-loven etter 1. juli 2023, § 18 Økonomiplan og årsbudsjett

Representantskapet skal selv vedta selskapets økonomiplan for de fire neste årene og selskapets årsbudsjett for det kommende året. Vedtaket skal treffes før årsskiftet.

IKS-loven før 1. juli 2023, § 19 Budsjettavvik

Er det grunn til å anta at det blir vesentlig svikt i inntektene eller en vesentlig økning i utgiftene i forhold til budsjettet, skal selskapets styre straks gi melding om forholdet til representantskapets medlemmer. Representantskapets leder skal sørge for at det avholdes møte i representantskapet til behandling av saken. På møtet skal styret redegjøre for grunnen til budsjettavviket og legge frem forslag til revidert budsjett.

IKS-loven etter 1. juli 2023, § 19 Årsbudsjettets bindende virkning. Vesentlige budsjettavvik

Årsbudsjettet er bindende for representantskapet og underordnete organer. Dette gjelder likevel ikke for utbetalinger som selskapet har en rettslig plikt til å foreta. Første punktum er heller ikke til hinder for at representantskapet kan gi et underordnet organ myndighet til å

avgjøre at deler av en bevilgning til drift skal benyttes til å finansiere investeringer. Styret fastsetter den nærmere fordelingen av de økonomiske rammene i årsbudsjettet. Hvis utviklingen tilsier at inntektene eller kostnadene vil avvike vesentlig sammenholdt med årsbudsjettet, skal styret straks gi melding til representantskapet. Styret skal deretter legge frem et forslag til endringer i årsbudsjettet. Forslaget skal behandles av representantskapet.

IKS-loven før 1. juli 2023, § 20 Økonomiplan

Representantskapet skal en gang i året vedta selskapets økonomiplan. Den skal legges til grunn ved selskapets budsjettarbeid og øvrige planleggingsarbeid. Økonomiplanen skal omfatte de fire neste budsjettår og gi en realistisk oversikt over sannsynlige inntekter, forventede utgifter og prioriterte oppgaver, herunder investeringsplaner og finansieringen av disse i denne perioden. I økonomiplanen skal det inngå en oversikt over selskapets samlede gjeldsbyrde og utgifter til renter og avdrag i planperioden.

IKS-loven etter 1. juli 2023, § 20 Innholdet i økonomiplanen og årsbudsjettet

Økonomiplanen skal vise hvordan selskapets formål og strategier for selskapet skal følges opp.

Økonomiplanen og årsbudsjettet skal vise

1. selskapets prioriteringer og økonomiske rammer for virksomheten
2. målene og premissene som økonomiplanen og årsbudsjettet bygger på
3. utviklingen i selskapets økonomi og utviklingen i gjeld og andre vesentlige langsiktige forpliktelser.

Vedtaket om årsbudsjett skal angi hvor mye lån som skal tas opp i budsjettåret.

Økonomiplanen og årsbudsjettet skal

1. være realistiske, fullstendige og oversiktlige
2. settes opp i balanse slik at all bruk av midler i budsjettåret har dekning i årets tilgang på midler
3. dekke inn negativ egenkapital i årsregnskapet etter § 27 femte ledd tredje punktum.

Økonomiplanen, årsbudsjettet og årsregnskapet skal stilles opp på samme måte.

IKS-loven før 1. juli 2023, § 27 Selskapets regnskap

Selskapet har regnskapsplikt etter regnskapsloven. Det kan i selskapsavtalen bestemmes at selskapet i stedet skal avgi regnskap etter kommunale regnskapsprinsipper. Selskapet har bokføringsplikt etter bokføringsloven.

Regnskapet og årsberetningen fastsettes av representantskapet. Styret fremlegger forslag til årsregnskap og årsberetning.

IKS-loven etter 1. juli 2023, § 27 Selskapets regnskap

Selskapet har regnskapsplikt etter regnskapsloven. Årsberetningen skal også redegjøre for

1. vesentlige beløpsmessige avvik mellom årsbudsjettet og årsregnskapet og vesentlige avvik fra representantskapets premisser for bruken av de økonomiske rammene

2. selskapets måloppnåelse og andre ikke-økonomiske forhold som er av vesentlig betydning for deltakerne eller innbyggerne.

Det kan bestemmes i selskapsavtalen at selskapet i stedet skal utarbeide årsregnskap og årsberetning etter kommuneloven § 14-6 andre til fjerde ledd og § 14-7 andre ledd.

Selskapet har bokføringsplikt etter bokføringsloven. Daglig leder skal utarbeide årsregnskapet senest 22. februar året etter regnskapsåret. Styret skal avlegge årsregnskapet og årsberetningen senest 31. mars. Årsregnskapet og årsberetningen skal revideres av regnskapsrevisor. Revisjonsberetningen skal avgis til representantskapet med kopi til styret senest 15. mai. Styret legger frem forslag til vedtak om årsregnskap og årsberetning for representantskapet.

Årsregnskapet og årsberetningen skal fastsettes av representantskapet senest 30. juni. Vedtaket skal angi hvordan et overskudd skal disponeres eller negativ egenkapital skal dekkes inn. Negativ egenkapital skal dekkes inn senest det andre året etter at det oppsto.

Bystyresak 67/1999

Byrådets innstilling til bystyret i bystyresak 67/1999 om byrådets rapportering til bystyret om blant annet aksjeselskaper anses relevant også for interkommunale selskaper. Bystyrets vedtak av 17. februar 1999:

Byrådet fremmer årsberetning, referat fra generalforsamling og regnskap for aksjeselskapene som egne orienteringssaker til bystyret.

5. Gjennomføring av representantskapsmøter

5.1 Kriterier

- Selskapet skal avholde representantskapsmøter i henhold til kravene i lov og selskapsavtaler. Møter kan gjennomføres som fjernmøter.
- Sakslisten og andre møtedokumenter knyttet til representantskapets møter som ikke er unntatt offentlighet, skal være tilgjengelig for offentligheten.
- Innkallingen til et representantskapsmøte skal skje med minst fire ukers varsel og skal inneholde saksliste. De enkelte deltakerne skal med samme frist varsles om innkallingen og sakslisten.
- Representantskapets leder kan innkalle representantskapet med kortere frist i tilfeller hvor dette er påtrengende nødvendig.
- Møtelederen skal sørge for at møter i representantskapet avvikles i tråd med reglene om vedtaksdyktighet, møteplikt, møterett, møteledelse og møteprotokoll og øvrige bestemmelser i IKS-loven.
- Vedtak i representantskapet fattes med flertall av de avgitte stemmene, og ellers i tråd med IKS-loven.
- Styrets leder og daglig leder skal ha deltatt på representantskapsmøtene med mindre det er åpenbart unødvendig eller foreligger gyldig forfall.
- Representantskapets leder skal sørge for at det føres protokoll fra representantskapsmøtene. Protokollen skal underskrives av møtelederen og to av representantskapets medlemmer som velges ved møtets begynnelse. Medlemmene kan

benytte elektronisk signatur for å signere protokollen. Styrets medlemmer og daglig leder har rett til å få sitt syn på en sak innført i protokollen.

- Med unntak av delene som er unntatt offentlighet, skal protokoller fra møter i representantskapet i NKS110 IKS være tilgjengelige for allmennheten.
- Kontrollutvalget og kommunerevisor skal være varslet om representantskapets møter.

5.2 Kilder

IKS-loven § 8 sier at representantskapets leder innkaller til møte i representantskapet når det er nødvendig for behandling av en sak som etter IKS-loven eller selskapsavtalen skal behandles av representantskapet, og når det ellers er nødvendig for behandling av en bestemt sak.

Representantskapets leder plikter å innkalle representantskapet til møte når styret, revisor, minst en av deltakerne eller minst en tredel av representantskapets medlemmer krever det for behandling av en bestemt angitt sak.

Møter i representantskapet i et interkommunalt selskap som er omfattet av offentleglova, skal kunngjøres på en hensiktsmessig måte, også hvis det antas at møtet vil bli helt eller delvis lukket etter § 8 a første ledd.

Kontrollutvalget og kommunerevisor skal varsles om representantskapets møter, jf. kommuneloven § 23-6, jf. § 24-10. Fra 1. juli 2023 er det presisert i kommuneloven at ansvaret for å varsle ligger til kommunen.

Innkallingen til et representantskapsmøte skal skje med minst fire ukers varsel og skal inneholde saksliste. De enkelte deltakerne skal med samme frist varsles om innkallingen og sakslisten. Representantskapets leder kan innkalle representantskapet med kortere frist i tilfeller hvor dette er påtrengende nødvendig.

Sakslisten og andre møtedokumenter som ikke er unntatt fra offentlighet, skal være tilgjengelige for allmennheten hos interkommunale selskaper som er omfattet av offentleglova.

Det følger av NKS110 IKS' selskapsavtaler at representantskapets leder innkaller til representantskapsmøte minst én gang per år. Både innkalling og protokoll skal sendes representantskapets medlemmer og deltakerne. Følgende saker skal årlig behandles av representantskapet:

1. årsmelding og regnskap
2. tilskudd fra deltakerne for påfølgende år
3. budsjetttrammer og økonomiplan

Følgende beslutninger ligger til representantskapet og behandles ved behov:

1. valg av styre
2. valg av valgkomité
3. valg av revisor
4. langsiktig strategi for selskapet
5. låneopptak

6. spørsmål om stiftelse, kjøp eller deltakelse i andre selskaper samt inngåelse av langsiktige avtaler av økonomisk betydning

IKS-loven § 8a Møte i representantskapet

Reglene om møteoffentlighet i kommuneloven §§ 11-5 og 11-6 gjelder tilsvarende for representantskapsmøter i interkommunale selskaper som er omfattet av offentleglova. Hvis det blir vedtatt at et møte skal lukkes ved behandlingen av en sak, skal hjemmelen for lukkingen tas inn i protokollen.

Representantskapet kan treffe vedtak om at møter kan gjennomføres som fjernmøter. Fjernmøter innebærer at deltakerne ikke sitter i samme lokale, men at de via tekniske hjelpemidler likevel kan se, høre og kommunisere med hverandre. Kravene som ellers gjelder for representantskapsmøte, gjelder også for fjernmøter.

IKS-loven § 9 Saksbehandlingen i representantskapet

Hver representant har én stemme med mindre annet er fastsatt i selskapsavtalen.

Representantskapet er beslutningsdyktig når minst halvdelen av medlemmene er til stede, og disse representerer minst to tredeler av stemmene.

Saker som ikke er meddelt representantene etter de regler som gjelder for innkalling, kan ikke behandles av representantskapet med mindre samtlige representanter samtykker. Foruten de som har rett til å kreve representantskapet innkalt etter § 8 første ledd annet punktum, kan styrets leder og daglig leder foreslå en sak tatt opp til behandling etter første punktum.

Representantskapsmøtet ledes av leder eller, i dennes fravær, av nestleder. Dersom ingen av disse er til stede, velges en møteleder.

Med mindre annet er fastsatt i loven her eller i selskapsavtalen, gjelder som representantskapets vedtak det som flertallet av stemmene er avgitt for. Ved stemmelikhet er møtelederens stemme avgjørende.

Ved valg eller ansettelse anses den eller de valgt eller ansatt som får flest stemmer.

Representantskapet kan på forhånd bestemme at det skal holdes ny avstemning dersom ingen får flertall av de avgitte stemmer. Står stemmetallet likt, treffes avgjørelse om ansettelse av møtelederen, mens valg avgjøres ved loddtrekning.

Om ikke representantskapet for den enkelte sak bestemmer noe annet, har styrets medlemmer og daglig leder rett til å være til stede i representantskapets møter og til å uttale seg. Styrets leder og daglig leder har plikt til å være til stede med mindre det er åpenbart unødvendig eller det foreligger gyldig forfall. I sistnevnte tilfelle skal det utpekes en stedfortreder.

IKS-loven § 9a Protokoll

Møtelederen skal sørge for at det føres protokoll fra møtet. Protokollen skal underskrives av møtelederen og to av representantskapets medlemmer som velges ved møtets begynnelse.

Medlemmene kan benytte elektronisk signatur for å signere protokollen. Styrets medlemmer og daglig leder har rett til å få sitt syn på en sak innført i protokollen.

Med unntak av delene som er unntatt fra offentlighet, skal protokoller fra møter i representantskapet i interkommunale selskaper som er omfattet av offentleglova, være tilgjengelige for allmennheten.

6. Styrevalg

6.1 Kriterier

- Eiernes representanter i representantskapet bør legge kompetansemessige kriterier til grunn for valg av styremedlemmer.
- Styrets sammensetning skal kjennetegnes av kompetanse, kapasitet og mangfold ut fra selskapets art og omfatte administrasjons- eller lederkompetanse, økonomi- eller finanskompetanse og bransje- eller markedskompetanse. Også juridisk kompetanse kan være nødvendig eller ønskelig.
- Det skal være kjønnsmessig balanse (minimum 40 prosent kvinner) i sammensetningen av styret.
- Eierrepresentanten bør aktivt arbeide for mangfold i styret.
- Styret bør evaluere sitt arbeid og sin arbeidsform jevnlig. Styret bør ha gjennomført en egnevaluering av kompetansen hos styremedlemmene.

6.2 Kilder

I byrådssak 273/11 *Oslo kommunes prinsipper for god eierstyring av aksjeselskaper* (tatt til orientering av bystyret 25. april 2012, sak 98) legges det til grunn for utvelgelse av selskapenes styrer at styrets sammensetning skal kjennetegnes av kompetanse, kapasitet og mangfold ut fra selskapets art (prinsipp 6). Det heter videre at:

Det er styrets totale kompetanse som er grunnlaget for vurderingen, både formell og reell kompetanse. Normalt er det behov for administrasjons-/ lederkompetanse, økonomi/ finanskompetanse og bransje-/ markedskompetanse. Også juridisk kompetanse og god kjennskap til kommunen kan i noen tilfeller være ønskelig/nødvendig.

Byrådet vil ved utvelgelse og sammensetning av styrer se hen til en god balanse mellom kontinuitet i styrets arbeid og behovet for nødvendig fornyelse. Videre vil kommunen vektlegge mangfold, bl.a. i form av balansert kjønnsfordeling, jf. reglene i kommuneloven om kjønnsbalanse i styrene i selskaper eid av kommuner.

Prinsipp 9 sier blant annet at styret skal evaluere sitt arbeid og sin arbeidsform jevnlig.

Byrådssak 112/23: Oslo kommunes prinsipper for eierstyring

[...]

5. Styret har ansvaret for å forvalte selskapet. Oslo kommunes oppgave som eier er å evaluere styrets måloppnåelse.

6. Relevant kompetanse er hovedhensynet i arbeidet med styresammensetning. Oslo kommune skal aktivt arbeide for mangfold i styrene i tråd med befolkningssammensetningen i Oslo.

7. Det er styrets ansvar å sørge for at det etableres rutiner for å sikre at nødvendig kompetanse opprettholdes i styrene. Styret skal gjennomføre en egenevaluering minst hvert annet år og rapportere til eier.

KS' anbefaling om eierskap, selskapsledelse og kontroll av 2020, anbefaling nr. 9 Eiers krav til profesjonelle styrever i kommunal sektor

Det er eiers ansvar å sørge for at styret sammensettes og gis de nødvendige styringsramme for å utøve sitt virke som et profesjonelt organ. Et profesjonelt styre som kollegium består av personer med egnede personlige egenskaper som utfyller hverandre kompetansemessig.

7. Mål for selskapet, kontaktmøter og rapportering

7.1 Kriterier

- Eier bør ha satt klare mål og resultatmål for selskapet.
- Oslo kommunes eierforventninger til deltakelsen i IKS-et bør være fulgt opp gjennom stemmegivning i representantskapsmøtene.
- Det bør gjennomføres kontaktmøter mellom eierne og selskapet for å informere eier om måloppnåelse og for å ta opp aktuelle problemstillinger for selskapet.
- Kommunen som eier bør sikre seg nødvendig rapportering fra selskapet.

7.2 Kilder

I byrådssak 273/11 *Oslo kommunes prinsipper for god eierstyring av aksjeselskaper* heter det i pkt. 1 Innledning, side 2:

Kommunen som eier fastsetter mål og rammer for selskapenes virksomhet gjennom vedtekter, beslutninger på generalforsamlinger, eierstrategier og oppdragsbrev/ bestillingsbrev.

Videre heter det:

Det er utarbeidet eierstrategier for noen selskaper, mens andre får styringssignaler gjennom tildelingsbrev (for eksempel Ruter), bestilling av tjenester eller krav til avkastning på forvaltet kapital (for eksempel forsikringsselskapene).

I saken er resultatmål omtalt på side 6:

Prinsipp 1: Kommunen vil sette resultatmål for selskapene. Styret har ansvar for å realisere resultatmålene.

Prinsippet fastslår at kommunen vil være en tydelig eier som setter mål og stiller krav til selskapenes styrer og ledelse. Målene og kravene må imidlertid tilpasses kommunens formål med eierskapet i det enkelte selskap. Styret har det fulle ansvar for forvaltningen av selskapet og derved også ansvaret for å realisere eiernes målsettinger. Byrådet vil derfor blant annet arbeide for å gi selskapene klare og mest mulig entydige formål, eksempelvis gjennom en klart avgrenset kjernevirksomhet, jf. selskapenes vedtekter.

Byrådssak 112/23 *Oslo kommunes prinsipper for eierstyring*

1. Oslo kommune skal være en aktiv og ansvarlig eier med et langsiktig perspektiv.
2. Oslo kommunes eiermyndighet skal utøves på generalforsamlingen. Oslo kommune legger til grunn selskapslovgivningens ansvars- og rolledeling mellom eier, styre og daglig leder.

3. Oslo kommunes eierutøvelse skal bidra til å nå kommunens målsetninger med eierskapet. Dette skjer gjennom eierforventninger og stemmegivning på generalforsamling.

4. Det skal være åpenhet om Oslo kommunes eierskap, eierutøvelse og stemmegivning på generalforsamling.

[...]

Byrådssak 273/11 Oslo kommunes prinsipper for eierstyring av selskaper side 7

Byrådet forventer rapportering om selskapets måloppnåelse gjennom årsberetning, årsregnskap og i kvartalsrapporter med regnskap.

Gjennom kontaktmøter med selskapene kan byrådet bli informert om måloppnåelsen og aktuelle problemstillinger, jf. punkt 4.3 nedenfor.

Punkt 4.3 (side 9 om kontaktmøter):

For gjensidig informasjonsutveksling og diskusjon mellom kommunen og selskapene om selskapenes resultater, utvikling og planer er det hensiktsmessig å etablere kontaktmøter.

Byrådssak 112/23 Oslo kommunes prinsipper for eierstyring pkt. 7

Å være en aktiv eier innebærer at kommunen engasjerer seg i selskapene for å påvirke selskapets strategi og handlinger. Dette skjer blant annet i eierdialogen og gjennom å stille tydelige forventninger. Byrådet vil likevel understreke at byrådet gjør dette innenfor de grensene som gjelder for eierskapsutøvelsen.

KS' anbefaling om eierskap, selskapsledelse og kontroll av 2020 nr. 6

KS anbefaler at det jevnlig gjennomføres eiermøter for å bidra til god kunnskap om og dialog med selskapet.

I Oslo har ikke bystyret satt noen særskilte rapporteringskrav til NKS110 IKS (jf. bystyresak 399/11, byrådssak 216/11), mens det er krav om framlegg om årsoppgjørene fra aksjeselskaper og kommunale foretak. Med begrunnelse i at NKS110 IKS bidrar med utstyr for gjennomføring av lovpålagte oppgaver, og at kommunene har et ubegrenset ansvar for NKS110 IKS, bør rapportering til eierne, slik Kommunerevisjonen ser det, minst følge kravene til aksjeselskaper og kommunale foretak.

Byrådssak 112/2023 Oslo kommunes eierstyring pkt. 8.2

Rapportering

- Selskapet er ledende i arbeidet med åpenhet og rapportering og benytter anerkjente rapporteringsstandarder.
- Selskapet fremmer en åpenhetskultur og er åpen om og rapporterer på alle vesentlige forhold slik at informasjonen gir eiere og allmennheten et rettviseende bilde av virksomheten.

8. Selskapets samfunnsansvar

8.1 Kriterier

Kommunerevisjonen

Eier bør følge opp at selskapet ivaretar sitt samfunnsansvar, herunder at selskapet/styret

- har utarbeidet et etisk regelverk som minst tilsvarende de etiske reglene for ansatte i Oslo kommune som bystyret har vedtatt
- arbeider aktivt for å hindre misligheter og korrupsjon, og at driften er i samsvar med kommunens mål og interesser
- har et avklart forhold til lov om offentlige anskaffelser og offentlighetsloven
- har planer og systemer for HMS-arbeid
- er bevisst sitt miljøansvar
- er bevisst på likestilling
- i selskaper med kritisk infrastruktur eller kritiske samfunnsfunksjoner påser at selskapet har en god sikkerhetskultur

8.2 Kilder

Byrådssak 273/2011 Oslo kommunes prinsipper for eierstyring av selskaper

Eier skal ha sørget for at selskapet følger kommunens etiske regelverk og for øvrig gitt tilstrekkelig rapportering om ivaretagelse av samfunnsansvar i årsberetningen og annen rapportering.

Med ivaretagelse av samfunnsansvar for øvrig menes her retningslinjer for arbeid mot misligheter og korrupsjon, effektiv ressursbruk ved anskaffelser, HMS, miljøansvar, arbeid med likestilling og samfunnssikkerhet jf. prinsipp 2 i byrådssak 273/11.

Byrådssak 112/2023 Oslo kommunes eierstyring pkt. 8.2

Oslo kommunes forventninger som skal gjelde for alle aksjeselskaper:

Oppsummering av forventninger som gjelder for alle:

Ambisjoner, mål og strategier

- Selskapet utarbeider og implementerer ambisjoner og tydelige mål og strategier
- Selskapet inkluderer arbeidet med FNs bærekraftsmål i selskapets strategier og arbeider aktivt med å følge dette opp i daglig drift.
- Selskapets risikovurdering er en integrert del av selskapets strategier.
- Selskapet definerer tydelige prestasjonsindikatorer og måler selskapets måloppnåelse og gjennomføring av strategiene.

Oslomodellen

- Selskapet følger Oslomodellen og jobber aktivt for et seriøst og anstendig arbeidsliv.

Mangfold, likestilling og inkludering

- Selskapet har tydelige mål og tiltak for å fremme og utløse verdien av økt mangfold, likestilling og inkludering i alle deler av organisasjonen.
- Selskapet arbeider planmessig med utvikling og rekruttering av medarbeidere i tråd med selskapets mål og strategier innen mangfold, likestilling og inkludering.

Etisk regelverk

- Selskapene har en aktiv og bevisst holdning til etiske spørsmål, og utarbeider et etisk regelverk, som minst tilsvarende kommunens eget.

- *Selskapenes etiske regelverk er offentlig tilgjengelig.*

Miljøsertifisering og klimaregnskap

- *Selskapet har et miljøledelsessystem og er miljøsertifisert (ISO14001/EMAS/Miljøfyrtårn).*
- *Selskapet fører årlig klimaregnskap, identifiserer vesentlige utslippskilder og setter mål om å redusere sitt klimafotavtrykk.*
- *Selskapet stiller mest mulig ambisiøse klima- og miljøkrav til sine leverandører.*
- *Klimaarbeidet er forankret i selskapets strategi.*

Vedlegg 2 Uttalelse fra byråden for kultur og næring

Byrådsavdeling for kultur og næring

Kommunerevisjonen
Fredrik Selmers vei 3
0663 OSLO

Deres ref.:

Vår ref. (saksnr.):
24/2956 - 18

Saksbeh.:
Johanne Bentzen Kværne, 922 91 722

Dato:
07.10.2024

Eierskapskontroll av NKS110 IKS - Uttalelse til rapport

Jeg viser til brev fra Kommunerevisjonen av 16.09.2024 med rapport om eierskapskontroll av NKS110 IKS vedlagt.

Kommunerevisjonen har undersøkt om Oslo kommunes eierinteresser i Nasjonalt kommunesamarbeid for 110-sentralene IKS er utøvd i samsvar med bystyrets vedtak og forutsetninger, lover og etablerte normer for god eierstyring. Kommunerevisjonens vurdering er at eierskapsutøvelsen på mange områder samsvarer med de undersøkte kravene og føringene for god eierskapsutøvelse. Kontrollen viser samtidig at det er mangler og svakheter ved kommunens eierskapsutøvelse. Manglene er blant annet knyttet til informasjon til bystyret om selskapet og offentlighet om representantskapsmøter. Det interkommunale selskapet var heller ikke omtalt i kommunens eierskapsmelding.

Byrådsavdeling for miljø og samferdsel har eieroppfølgingsansvar for NKS110 IKS. Jeg vil derfor først og fremst kommentere omtale i rapporten som gjelder kommunens eierskapsmelding. Jeg har følgende kommentar til avsnitt 3.1.3 om eierskapsmeldingen, siste setning «Kommunerevisjonen merker seg at Byrådsavdeling for kultur og næring innen 2027 vil vurdere tiltak for at bystyret skal få informasjon om selskapet.»: Det er ikke klart hvilke tiltak det vises til. Oslo kommune vil legge fram en ny eierskapsmelding senest i løpet av 2027, der det gis en oppdatert oversikt over kommunens eierskap. Organisering av arbeidet med ny eierskapsmelding i kommunen er ikke besluttet. Jeg er kjent med at Byrådsavdeling for miljø og samferdsel vil følge opp at bystyret får informasjon om det interkommunale selskapet i neste eierskapsmelding for Oslo kommune, og at årsberetning og årsregnskap for 2023 for selskapet legges fram for bystyret innen utgangen av 2024. Jeg vil bidra til at kommunens neste eierskapsmeldinger gir en helhetlig oversikt over kommunens eierskap i tråd med lovkrav.

Jeg svarer i det videre på Kommunerevisjonens spørsmål i brev av 16.09.2024.

1. Har informasjonen om prosjektets hensikt vært tilstrekkelig klar?

Ja.

2. Har byråden kommentarer til prosjektets metode, anvendte kilder eller data som kan ha betydning for rapportens konklusjoner?

 Oslo kommune
Byrådsavdeling for kultur og næring

Besøksadresse:
Olav V gate 4
Postadresse:
Rådhuset, 0037 OSLO

Telefon: 21 80 21 80
postmottak@byr.oslo.kommune.no
Org. Nr.: 997703634
oslo.kommune.no

Nei.

3. Har byråden kommentarer til kriteriene som ligger til grunn for våre vurderinger og konklusjoner? I tilfelle hvilke?

Kommunen har ikke utarbeidet eierstyringsprinsipper og eierforventninger som eksplisitt gjelder for interkommunale selskaper. Det er heller ikke eksplisitt vedtatt at byrådet skal fremme egne orienteringssaker om interkommunale selskaper for bystyret. Byrådsavdeling for kultur og næring har ikke eieroppfølgingsansvar for interkommunale selskaper. Jeg tar til etterretning at Kommunerevisjonen har lagt til grunn at eierstyringsprinsippene som er utarbeidet for aksjeselskaper på mange områder gir uttrykk for eierforventninger uavhengig av selskapsform – og av den grunn benyttet gjeldende og tidligere eierstyringsprinsipper så langt det passer i utledningen av flere av kriteriene. Jeg tar også til etterretning at Kommunerevisjonen legger til grunn at vedtak om egne orienteringssaker til bystyret om aksjeselskapene er ment å dekke kommunens eierskap i alle selskaper.

4. Hva er byrådets samlede vurdering av rapportens konklusjoner?

Jeg har ikke merknader til rapportens konklusjoner.

5. Vil byråden vurdere eller iverksette tiltak på bakgrunn av rapporten?

Byrådsavdeling for miljø og samferdsel har eieroppfølgingsansvar for NKS110 IKS. Jeg er kjent med at Byrådsavdeling for miljø og samferdsel vil legge fram årsberetning og årsregnskap for 2023 for selskapet for bystyret innen utgangen av 2024, og følge opp at bystyret får informasjon om selskapet i neste eierskapsmelding for Oslo kommune innen 2027. Jeg vil bidra til at kommunens neste eierskapsmeldinger gir en helhetlig oversikt over kommunens eierskap i tråd med lovkrav.

6. Dersom tiltak vil iverksettes; hvilke tiltak og hvilket tidsperspektiv gjelder for iverksettelse og gjennomføring av aktuelle tiltak.

Jeg viser til svar på spørsmål 5.

7. Oppfattes rapporten som nyttig for byråden? Oppgi begrunnelse hvis dette ikke allerede har framkommet som svar på ovenstående spørsmål.

Ja.

8. Hvordan vurderes rapportens oppbygning og språkbruk?

Jeg har ingen kommentarer til rapportens oppbygning og språkbruk.

Vennlig hilsen

Anita Leirvik North

byråd

Vedlegg 3 Uttalelse fra byråden for miljø og samferdsel

Byrådsavdeling for miljø og samferdsel

Kommunerevisjonen
Fredrik Selmers vei 3
0663 OSLO

Unntatt offentlighet
Offl. § 5 andre ledd

Deres ref.:
24/223 - 32

Vår ref. (saksnr.):
24/2956 - 16

Saksbeh.:
Ellen Marie Sirevåg, 907 43 441

Dato:
18.09.2024

Uttalelse til rapport - Eierskapskontroll av NKS110 IKS

Jeg viser til Kommunerevisjonens brev av 16.09.2024 med vedlagt rapport om eierskapskontroll av NKS110 IKS.

Kommunerevisjonen har undersøkt om Oslo kommunes eierinteresser i Nasjonalt kommunesamarbeid for 110-sentralene IKS er utøvd i samsvar med bystyrets vedtak og forutsetninger, lover og etablerte normer for god eierstyring. Brannsjefen i Oslo har vært kommunens eierrepresentant i undersøkelsesperioden, fra 2021 til og med juni 2024. Kommunerevisjonens vurdering er at eierskapsutøvelsen på mange områder samsvarer med de undersøkte kravene og føringene for god eierskapsutøvelse. Kontrollen viser samtidig at det er mangler og svakheter ved kommunens eierskapsutøvelse. Manglene er blant annet knyttet til informasjon til bystyret om selskapet og offentlighet om representantskapsmøter. Det interkommunale selskapet var heller ikke omtalt i kommunens eierskapsmelding.

Kommunerevisjonen oppsummerer i hovedsak sine sentrale vurderinger som følger:

- *NKS 110 IKS var ikke omtalt i kommunens eierskapsmelding (2023), noe som ikke er i tråd med krav i kommuneloven. Mangel på informasjon kan begrense den politiske kontrollen med selskapene kommunen eier og gir risiko for at kommunens mål med eierskapet ikke oppnås.*
- *Det var en mangel at bystyret i perioden 2021–2023 ikke hadde mottatt egne orienteringer om selskapet.*
- *Selskapsavtalene er vedtatt av bystyret. Avtalene var i all hovedsak i samsvar med kravene.*
- *Det var ikke valgt to varamedlemmer for eierrepresentanten slik IKS-loven krever. Representantskapet har i all hovedsak behandlet selskapets budsjett, økonomiplan, regnskap og andre saker i tråd med kravene.*
- *Selskapet avholder i all hovedsak representantskapsmøter i samsvar med krav. Fram til juni 2024 har møtedokumenter ikke vært offentlig tilgjengelige og verken kontrollutvalget eller kommunerevisor i Oslo har blitt varslet om møtene. Disse forholdene er ikke i tråd med kravene.*
- *Styrets sammensetning, kompetanse og kjønnsbalanse har vært i samsvar med kravene i undersøkelsesperioden. Det er ikke fullt ut tilfredsstillende at det ikke foreligger dokumentasjon av alle styrets egnevalueringer. Kommunerevisjonen merker seg at eierrepresentanten har arbeidet aktivt for kjønnsbalanse og kompetanse i styret.*
- *Mål og resultatmål for selskapet gikk fram av selskapsavtalene som ble lagt fram for bystyret. Eierrepresentantens kontakt med selskapet gjennom utøvelsen av rollen som leder for representantskapet, er i tråd med kommunens forventninger. Eierrepresentanten har fått*

 Oslo kommune
Byrådsavdeling for miljø og samferdsel

Besøksadresse:
Rådhuset
Postadresse:
Rådhuset, 0037 OSLO

Telefon: 21 80 21 80
postmottak@byr.oslo.kommune.no
Org. Nr.: 974770474
oslo.kommune.no

nødvendig rapportering fra selskapet og har formidlet informasjon til Byrådsavdeling for miljø og samferdsel i møter og via Brann- og redningsetatens årsberetninger.

- *Eierrepresentanten har fulgt opp sider ved selskapets samfunnsansvar i undersøkelsesperioden. Selskapet synes å ha iverksatt tiltak for å hindre misligheter og korrupsjon, har et avklart forhold til anskaffelsesloven og synes å være bevisst sitt ansvar for miljø og likestilling.*

Kommunerevisjonen anbefaler at eierrepresentanten og aktuelle byråder vurderer tiltak basert på eierskapskontrollens vurderinger og konklusjoner.

Kommunerevisjonen har i brevet av 16.09.2024 bedt om svar på enkelte spørsmål, som følger nedenfor.

Innledningsvis vil jeg vise til at selskapet er organisert som et interkommunalt selskap hvor Oslo kommunes eierandel utgjør 13%. Deltakerne utøver sin myndighet i selskapet gjennom representantskapet, jf. IKS-loven § 7. Bystyret i Oslo kommune har oppnevnt brannsjefen ved Brann- og redningsetaten i Oslo kommune personlig til representantskapet for perioden 2021-2025.

Videre vil jeg gjerne påpeke at NKS110 IKS ble etablert som følge av statlig pålegg til de kommunale 110-sentralene om å overta oppdragshåndteringsverktøy fra sentralene, som tidligere ble forvaltet hos Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap. Det har vært lagt ned et betydelig arbeid fra kommunene for å sikre at nødvendige nye løsninger kommer på plass, både med selskapsetablering og -oppfølging. Det er nødvendig å sikre at vi har fungerende systemer for 110-sentralene i landet. Kommunerevisjonens vurdering er at eierskapsutøvelsen på mange områder samsvarer med de undersøkte kravene og føringene for god eierskapsutøvelse. Kontrollen viser samtidig at det er enkelte mangler og svakheter. Jeg har merket meg vurderingene, og er enig i at informasjonen til bystyret om selskapets virksomhet skulle ha vært bedre ivaretatt. Selv om Kommunerevisjonen påpeker svakheter i formalitetene rundt eierstyringen, mener jeg likevel det er viktig å ikke underslå at det er gjort et viktig og godt arbeid med å sikre beredskapen gjennom oppfølgingen av selskapet fra kommunens side.

1. Har informasjonen om prosjektets hensikt vært tilstrekkelig klar?

Svar:

Ja.

2 og 3. Har byråden kommentarer til prosjektets metode, anvendte kilder eller data som kan ha (3.) betydning for rapportens konklusjoner? I tilfelle hvilke?

Svar:

Nei.

4. Har byråden kommentarer til kriteriene som ligger til grunn for våre vurderinger og konklusjoner? I tilfelle hvilke?

Svar:

Nei.

5. Hva er byrådets samlede vurdering av rapportens konklusjoner?

Svar:

Jeg har ingen vesentlige merknader til rapportens konklusjoner

6. Vil byråden vurdere eller iverksette tiltak på bakgrunn av rapporten?

Svar:

Jeg har merket meg Kommunerevisjonens vurderinger, og er enig i at informasjonen til bystyret om selskapets virksomhet skulle vært bedre ivaretatt. Selskapets årsberetning og årsregnskap for 2023 vil bli lagt frem for bystyret i løpet av 2024. Dette vil også følges opp fremover. Videre vil min byrådsavdeling følge opp at bystyret får informasjon om selskapet i neste eierskapsmelding for Oslo kommune innen 2027.

Det er allerede gjort endringer i rutiner i Brann- og redningsetaten som skal sikre at bystyret ved kontrollutvalg og Kommunerevisjonen blir orientert om møter i representantskapet for selskapet. Jeg registrerer for øvrig at møtedokumenter til kommende representantskapsmøte 14. oktober 2024 er publisert på nettsidene til selskapet.

Sak om oppnevning av to varamedlemmer for kommunens eierrepresentant i tråd med endringer i IKS-loven, vil bli lagt frem for bystyret så snart som mulig.

7 og 8. Dersom tiltak vil iverksettes; hvilke tiltak og hvilket tidsperspektiv gjelder for iverksettelse (8.) og gjennomføring av aktuelle tiltak?

Svar:

Årsberetning og årsregnskap for 2023 for NKS 110 IKS vil bli lagt frem for bystyret innen utgangen av 2024.

Min byrådsavdeling vil følge opp at bystyret får informasjon om selskapet i neste eierskapsmelding for Oslo kommune innen 2027.

Sak om oppnevning av to varamedlemmer for kommunens eierrepresentant vil bli lagt frem for bystyret så snart som mulig, i tråd med endringer i IKS-loven § 6, som trådte i kraft 01.01.2024.

9. Oppfattes rapporten som nyttig for byråden? Oppgi begrunnelse hvis dette ikke allerede har framkommet som svar på ovenstående spørsmål.

Svar:

Ja.

10. Hvordan vurderes rapportens oppbygning og språkbruk?

Svar:

Jeg har ingen merknader til rapportens oppbygging eller språkbruk.

Vennlig hilsen

Marit Kristine Veia

byråd

Vedlegg 4 Uttalelse fra brannsjefen

Brann- og redningsetaten

kommunerevisjonen Oslo kommune

Fredrik Selmers vei 3
0663 OSLO

Deres ref.:
24/223-30

Vår ref. (saksnr.):
24/3406 - 22

Saksbeh.:
Jon Myrøldhaug, 98225900

Dato:
04.10.2024

Eierskapskontroll av NKS110 IKS - rapport til uttalelse

Under følger svar på spørsmålene fra Kommunerevisjonen i brev av 16.09.2024.

1. Har informasjonen om prosjektets hensikt vært tilstrekkelig klar?

Det ble gitt god informasjon både skriftlig gjennom brev og muntlig i et oppstartsmøte. Det var nyttig med et oppstartsmøte der undertegnede kunne presentere bakgrunnen for at det nasjonale interkommunale selskapet ble etablert og hvordan det var organisert.

2. Har brannsjefen kommentarer til prosjektets metode, anvendte kilder eller data som kan ha betydning for rapportens konklusjoner? I tilfelle hvilke?

Kombinasjonen av skriftlig bestilling av dokumentasjon, intervju og fakta-verifikasjon ga et tilstrekkelig bilde av dagens situasjon.

3. Har brannsjefen kommentarer til kriteriene som ligger til grunn for våre vurderinger og konklusjoner? I tilfelle hvilke?

Ingen kommentarer.

4. Hva er brannsjefen samlede vurdering av rapportens konklusjoner?

Konklusjonene er forventede utfra tidligere og dagens situasjon i selskapet. Enkelte av konklusjonene peker på mangler som var kjente og som det har vært jobbet med uavhengig av eierskapskontrollen. Eierskapskontrollen fungerte på disse punktene først og fremst som en pådriver til forbedringer. Noen forhold ble klargjort under prosessen og her var eierskapskontrollen spesielt nyttig.

5. Vil brannsjefen vurdere eller iverksette tiltak på bakgrunn av rapporten?

Ja

6. Dersom tiltak vil iverksettes; hvilke tiltak og hvilket tidsperspektiv gjelder for iverksettelse og gjennomføring av aktuelle tiltak?

 Brann- og redningsetaten
Oslo kommune

Besøksadresse:
Postadresse:
Østensjøveien 27, 0601 OSLO

Telefon: 21 80 21 80
postmottak@bre.oslo.kommune.no
Org. Nr.: 876820102
oslo.kommune.no

Jeg var ikke kjent med forventningene om fortløpende oversendelse til Kommunerevisjonen og Kontrollutvalget av innkalling til representantskapsmøter og protokoller fra møtene. Eierskapskontrollen førte til etablering av rutiner for dette og de fungerte fra sommeren 2024.

I løpet av høsten 2024 legges det fram sak for bystyret om valg av to vararepresentanter til selskapets representantskap.

7. Oppfattes rapporten som nyttig for brannsjefen? Oppgi begrunnelse hvis dette ikke allerede har framkommet som svar på ovenstående spørsmål.

På noen punkter var eierkontrollen svært nyttig (se punkt 6). Representantskapet i selskapet har vedtatt å gjennomføre en forvaltningsrevisjon våren 2025. Eierskapskontrollen fra Oslo kommune forenkler denne forvaltningsrevisjonen på enkelte punkter.

8. Hvordan vurderes rapportens oppbygning og språkbruk?

God oppbygning og språkbruk.

Tillegg:

En arbeidsgruppe utgått fra representantskapet i NKS110IKS med undertegnede som leder jobber høsten 2024 fram et forslag til eierstrategi. Det er et mål at forslaget kan behandles i representantskapet i NKS110IKS innen utgangen av 2024.

Med vennlig hilsen

Jon Myroldhaug
brannsjef

Dokumentet er elektronisk godkjent

Mottakere: kommunerevisjonen Oslo kommune Fredrik Selmers vei 3 0663 OSLO

Oslo

Oslo kommune
Kommunerevisjonen
Fredrik Selmers vei 3
0663 Oslo

Tel. +21 80 21 80

Rapport 15/2024

Du finner mer informasjon
om Kommunerevisjonen
og våre rapporter på:

www.krv.oslo.kommune.no